

REPUBLIKA HRVATSKA
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA
GRAD PLETERNICA

- N A C R T -

**PLAN GOSPODARENJA OTPADOM
GRADA PLETERNICE
ZA RAZDOBLJE 2017.-2022. GODINE**

_____, 2017. godine

SADRŽAJ:

POPIS KRATICA

KLJUČNI POJMOVI

1. UVOD

1.1. ZAKONSKI OKVIRI GOSPODARENJA OTPADOM

1.2. GOSPODARENJE OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI – OBAVEZE GRADA PLETERNICE

2. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA PLETERNICE, UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

2.1. OSNOVNI PODACI O GRADU PLETERNICI

2.1.1. Položaj

2.1.2. Stanovništvo

2.1.3. Gospodarstvo

2.2. PODACI O DAVATELJU USLUGE

2.3. NAČIN SAKUPLJANJA I OBRADE OTPADA NA PODRUČJU GRADA PLETERNICE

2.3.1. Sakupljanje i prijevoz miješanog komunalnog otpada (MKO)

2.3.2. Sakupljanje glomaznog otpada (GO)

2.3.3. Zbrinjavanje otpada na odlagalištu Vinogradine

2.3.4. Prikupljanje i obrada korisnog otpada (papir, plastika, staklo)

2.3.5. Zbrinjavanje ostalih posebnih kategorija otpada i problematičnog otpada iz domaćinstava

2.4. PROVEDBA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

2.5. OCJENA STANJA I POTREBA

2.6. OSTVARIVANJE CILJEVA

3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

3.1. SASTAV KOMUNALNOG OTPADA

3.2. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG I KORISNOG OTPADA

3.2.1. Proizvodni otpad s područja Grada Pleternice

3.2.2. Korisni otpad s područja Grada Pleternice

3.3. OBRADA I ODLAGANJE OTPADA

3.3.1. Odlaganje komunalnog i biorazgradivog otpada

3.4. OSTVARIVANJE CILJEVA

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENOG ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM, OPREMI I KOMUNALNIM VOZILIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

4.1. POSTOJEĆE GRAĐEVINE

4.1.1. Odlagalište Vinogradine

4.1.1.1. Podaci o lokaciji

4.2. PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

4.2.1. Reciklažno dvorište Pleternica

4.2.1.1. Projekt „Građenje i opremanje reciklažnog dvorišta u Pleternici“

4.2.1. 2. Opis smještaja građevine na građevnoj čestici

4.2.1. 3. Namjena objekta

4.2.1. 4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

4.3. REGIONALNI CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM ŠAGULJE

- 4.4. *PODACI O LOKACIJAMA ONEČIŠĆENIM OTPADOM I NJIHOVOM UKLANJANJU*
- 4.4.1. *Lokacije divljih odlagališta na području Grada Pleternice*
- 4.4.2. *Uspostava evidencije i kontrole lokacija onečišćenih otpadom*
5. *MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA*
- 5.1. *Mjere sprječavanja nastanka otpada*
- 5.1.1. *Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5 % u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini*
- 5.1.2. *Mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada RH*
- 5.2. *Mjere za ostvarenje cilja 5. Provođenje edukativno-informativnih aktivnosti:*
- 5.3. *Akcije prikupljanja otpada*
6. *OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA*
- 6.1. *Mjere za ostvarenje cilja 1.4. Odložiti na odlagalištu manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada*
- 6.1.1. *Naknada za odlaganje komunalnog otpada*
- 6.2. *Mjere za ostvarenje cilja 4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom*
- 6.3. *Mjere za ostvarenje cilja 7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom*
- 6.4. *Mjere za ostvarenje cilja 2.1. Odvojeno prikupiti 75 % građevnog otpada*
- 6.4.1. *Naknada za odlaganje građevnog otpada*
- 6.5. *Mjere za ostvarenje cilja 2.2. Unaprijediti sustav gospodarenja otpadom ambalažom*
- 6.6. *Mjere za ostvarenje Cilja 2.4. Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada*
- 6.6.1. *Otpad koji sadrži azbest*
- 6.6.2. *Ostale posebne kategorije otpada*
- 6.7. *Mjere za ostvarenje cilja 3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom*
7. *MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA*
- 7.1. *Mjere potrebne za pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada*
- 7.2. *Mjere potrebne za ostvarenje cilja odvojenog prikupljanja 40 % biootpada iz komunalnog otpada*
- 7.3. *Poticajna naknada za smanjenje količine MKO*
8. *MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA*
- 8.1. *Mjere potrebne za ostvarenje cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60 % komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad, glomazni otpad...)*
9. *POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA*
10. *ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA*
- 10.1. *Organizacijski aspekti*
- 10.2. *Izvori i visina financijskih sredstava važnih za provedbu Plana*
11. *ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA*
12. *ZAKLJUČAK*

POPIS KRATICA

- BO Biorazgradivi otpad
- CGO Centri za gospodarenje otpadom
- CS Civilni sektor
- PSŽ Požeško-slavonska županija
- EE Električni i elektronički uređaji i oprema
- EU Europska unija
- FZOEU Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
- GO Glomazni otpad
- HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu
- JLS Jedinice lokalne samouprave
- JP(R)S Jedinice područne (regionalne) samouprave
- KBO Ključni broj otpada
- KO Komunalni otpad
- MBO Mehaničko-biološka obrada
- MKO Miješani komunalni otpad
- MZOE Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
- NN Narodne novine
- OPKK Operativni program konkurentnost i kohezija
- PGORH Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (2017.-2022.)
- PKO Posebne kategorije otpada
- PU Privatna ulaganja
- RH Republika Hrvatska
- RD Reciklažno dvorište
- ROO Registar onečišćivača okoliša
- ZOGO Zakon o održivom gospodarenju otpadom
- RCGO Regionalni centar za gospodarenje otpadom

KLJUČNI POJMOVI

- **AMBALAŽNI OTPAD** – otpad definiran u kategorijama Kataloga otpada i predstavlja ambalažu i ambalažni materijal koji ostane nakon što se proizvod otpakira i odvoji od ambalaže, isključujući proizvodne ostatke;
- **BIOLOŠKI RAZGRADIVI OTPAD** - otpad koji se može razgraditi biološkim aerobnim ili anaerobnim postupkom
- **BIOOTPAD** – biološki razgradivi otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
- **BIORAZGRADIVI KOMUNALNI OTPAD** – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- **CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM** – sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;
- **DIVLJE ODLAGALIŠTE** je odlagalište na koje neko naselje, skupina domaćinstava ili pojedina domaćinstva unutar neke općine ili grada odlažu svoj otpad na nekontroliran način.
- **DJELATNOST SAKUPLJANJA OTPADA** – uključuje postupke sakupljanja otpada i interventnog sakupljanja otpada i postupak sakupljanja otpada u reciklažno dvorište;

- DJELATNOST ZBRINJAVANJA OTPADA – uključuje postupke obrade ili odlaganja otpada;
- GLOMAZNI (KRUPNI) KOMUNALNI OTPAD – predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada;
- GOSPODARENJE OTPADOM – djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;
- GRAĐEVNI OTPAD – otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenja je nastao;
- GRAĐEVINA ZA GOSPODARENJE OTPADOM je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada.
- INERTNI OTPAD – otpad koji ne podliježe značajnim fizikalnim, kemijskim i/ili biološkim promjenama;
- KAKVOĆA OKOLIŠA – stanje okoliša izraženo fizikalnim, kemijskim, estetskim i drugim pokazateljima;
- KOMUNALNI OTPAD – otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;
- MIJEŠANI KOMUNALNI OTPAD – otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.)
- NEOPASNI OTPAD – otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava
- OBRADA OTPADA – postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja;
- ODLAGALIŠTE OTPADA – građevina namijenjena odlaganja otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući: interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje; odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine); iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada;
- ODRŽIVI RAZVOJ – podrazumijeva proces prema postizanju ravnoteže između gospodarskih, socijalnih i ekoloških zahtjeva kako bi se osiguralo zadovoljavanje potreba sadašnje generacije bez ugrožavanja mogućnosti budućih generacija da zadovolje svoje potrebe;
- ODVOJENO SAKUPLJANJE – sakupljanje otpada tako da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;
- OKOLIŠ – prirodno okruženje: zrak, tlo, voda, klima, biljni i životinjski svijet u ukupnosti uzajamnog djelovanja i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek;

- **ONEČIŠĆAVANJE OKOLIŠA** – promjena stanja okoliša koja je posljedica štetnog djelovanja, ili izostanka potrebnog djelovanja, ispuštanja, unošenja ili odlaganja štetnih tvari, ispuštanja energije i utjecaja drugih zahvata i pojava nepovoljnih po okoliš;
- **ONEČIŠĆIVAČ** – svaka pravna ili fizička osoba čije djelovanje posredno ili neposredno uzrokuje onečišćavanje okoliša;
- **OPASNI OTPAD** – otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava (eksplozivno, oksidirajuće, jako zapaljivo, nadražujuće, opasno, toksično, kancerogeno, nagrizajuće, zarazno, itd.)
- **OPORABA OTPADA** – svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu npr. korištenje otpada kao goriva ili drugog načina dobivanja energije, recikliranje, ponovna prerada otpadnih ulja;
- **OTPAD** – svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su skupljanje prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;
- **PONOVNA UPOTREBA** – svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;
- **POSTUPCI GOSPODARENJA OTPADOM** – sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije uporabe i zbrinjavanja, postupci uporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska uporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;
- **PRIMARNA RECIKLAŽA** – odvojeno sakupljanje na mjestu nastanka otpada
- **PRIPREMA ZA PONOVDNU UPOTREBU** – postupci uporabe kojima se proizvodi ili dijelovi proizvoda koji su postali otpad provjerom, čišćenjem ili popravkom, pripremaju za ponovnu uporabu bez dodatne prethodne obrade;
- **PROBLEMATIČNI OTPAD** je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;
- **RECIKLAŽNO DVORIŠTE** – nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
- **RECIKLIRANJE** – svaki postupak uporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;
- **SAKUPLJANJE OTPADA** – prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;
- **SAKUPLJAČ OTPADA** – pravna ili fizička osoba koja sakuplja, razvrstava ili prevozi otpad.
- **SKLADIŠTENJE OTPADA** – privremeni smještaj otpada u skladištu najduže do godinu dana;
- **SPRJEČAVANJE NASTANKA OTPADA** - mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju: količine otpada uključujući

ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan utjecaj na okoliš i zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima;

- **ŠTETNA TVAR** – tvar čija su svojstva opasna za ljudsko zdravlje i okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj količini i/ili koncentraciji ima takva svojstva;
- **ŠTETA U OKOLIŠU** – oštećenje ili gubitak prirodne funkcije sastavnih dijelova okoliša, prouzročena gubitkom pojedinih sastavnih dijelova i/ili unutarnjim poremećajem odnosa i prirodnog tijeka nastalog zbog ljudskog djelovanja;
- **UPRAVNO TIJELO** – upravno tijelo jedinice lokalne samouprave – općine, grada i upravo tijelo jedinica područne (regionalne) samouprave – županije nadležno za poslove zaštite okoliša;
- **ZAHVAT U OKOLIŠU** – svako trajno ili privremeno djelovanje čovjeka koje može narušiti ekološku stabilnost ili biološku raznolikost okoliša ili na drugi način može nepovoljno djelovati na okoliš.

1. UVOD

Gospodarenje otpadom je jedno od najzahtjevnijih područja zaštite okoliša, te zahtijeva prioritetno rješavanje i usklađivanje sa standardima Europske unije (EU).

Pravno područje gospodarenja otpadom uređeno je Zakonom o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13 I 73/17), međunarodnom Konvencijom o kontroli prekograničnog prometa opasnim otpadom i njegovom odlaganju – Baselska konvencija (NN – Međunarodni ugovori, 3/94), Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN br. 23/14, 51/14, 121/15, 132/15) i više pod zakonskih propisa koji reguliraju postupanje s posebnim kategorijama otpada.

U skladu s legislativom, gospodarenje otpadom čini skup aktivnosti, odluka i mjera usmjerenih na sprječavanje nastanka otpada, smanjivanje količina otpada i/ili njegovih štetnih utjecaja na okoliš, skupljanje, prijevoz, uporabu, te nadzor nad tim djelatnostima i skrb za zatvorena odlagališta na gospodarski učinkovit i po okoliš prihvatljiv način.

U Republici Hrvatskoj na snazi je Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. (NN 3/17) s kojim se izrađuju i usklađuju planovi gospodarenja otpadom nižeg reda, tj. jedinica lokalne samouprave.

Prema članku 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom Plan gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave, treba sadržavati sljedeće **(u zagradi su navedena poglavlja ovog Plana u kojem su obrađene pobrojane teme):**

1. analizu, te ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba, uključujući ostvarivanje ciljeva **(obrađeno u poglavlju 2.)**,
2. podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno sakupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva **(obrađeno u poglavlju 3.)**,
3. podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom **(obrađeno u poglavlju 4.)**,
4. podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju **(obrađeno u poglavlju 4.4.)**,
5. mjere potrebne za ostvarenje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada, uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada **(obrađeno u poglavlju 5.)**,
6. opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada **(obrađeno u poglavlju 6.)**,
7. mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada **(obrađeno u poglavlju 7.)**,
8. mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada **(obrađeno u poglavlju 8.)**,
9. popis projekata važnih za provedbu odredbi Plana **(obrađeno u poglavlju 9.)**,
10. organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom **(obrađeno u poglavlju 10.)**,
11. rokove i nositelje izvršenja Plana **(obrađeno u poglavlju 11.)**.

Ovaj Plan gospodarenja otpadom Grada Pleternice za razdoblje 2017.-2022. godine usklađen je s nacionalnom Strategijom i Planom gospodarenja otpadom te ostalim zakonskim dokumentima iz područja gospodarenja otpadom, a ujedno je usklađen i s okvirnom Direktivom EU-a o otpadu (2008/98/EC) koja se temelji na društvu usmjerenom na reciklažu, a koja postavlja prioritete:

- sprječavanje nastajanja otpada,
- pripremu za ponovnu uporabu,
- recikliranje,
- ponovno korištenje (oporaba), npr. energetska korištenja i dr.,
- zbrinjavanje ostatnog otpada.

Provođenje kvalitetnog i održivog sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj prioritetno je pitanje glede zaštite svih sastavnica okoliša, ali i ljudskog zdravlja.

1.1.ZAKONSKI OKVIRI GOSPODARENJA OTPADOM

Zakon o održivom gospodarenju otpadom pravna je osnova za donošenje Plana gospodarenja otpadom Grada Pleternice i on propisuje sljedeće:

- Plan gospodarenja otpadom donosi Predstavničko tijelo, u ovom slučaju Gradsko vijeće za razdoblje od 6 godina, a njegove izmjene i dopune po potrebi, i o tome izvještava HAOP
- Grad Pleternica dužno je za prijedlog plana gospodarenja otpadom ishoditi prethodnu suglasnost upravnog tijela jedinice područne (regionalne) samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša
- Plan gospodarenja otpadom Grada Pleternice objavljuje se u Službenom glasilu Grada Pleternice
- Nacrt plana gospodarenja otpadom Grada Pleternice objavljuje se radi pribavljanja mišljenja, prijedloga i primjedbi javnosti

Osim ZOGO-om, ovaj Plan definiran je i usklađen s ostalim zakonodavnim i planskim dokumentima važnim za područje gospodarenja otpadom:

STRATEŠKO-PLANSKI DOKUMENTI

- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske (NN 30/09)
- Nacionalna strategija zaštite okoliša (NN 46/02)
- Nacionalni plan djelovanja na okoliš (NN 46/02)
- Strategija gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (NN 130/05)
- Plan gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. do 2015. godine (NN 85/07, 126/10, 31/11, 46/15)
- Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. do 2022. godine (NN 3/2017)

OPĆI PROPISI ZA PODRUČJE OTPAD

- Zakon o potvrđivanju Baselske Konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju (NN MU 3/94)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17)
- Uredba o komunalnom otpadu (NN 50/17)
- Pravilnik o katalogu otpada (NN 90/15)

- Uredba o graničnim prijelazima na području Republike Hrvatske preko kojih je dopušten uvoz otpada u Europsku uniju i izvoz otpada iz Europske unije (NN 6/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom (NN23/14, 51/14, 121/15 132/15)
- Pravilnik o termičkoj obradi otpada (NN 75/16)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada (NN 114/15)
- Pravilnik o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14)
- Pravilnik o mjerilima, postupku i načinu određivanja iznosa naknade vlasnicima nekretnina i jedinicama lokalne samouprave (NN 59/06, NN 109/12)
- Naputak o glomaznom otpadu (NN 79/15)
- Odluka o stavljanju izvan snage Programa izobrazbe o gospodarenju otpadom (NN 20/16)

PROPISI ZA POSEBNE KATEGORIJE OTPADA

- Odluka o izmjeni naknade u sustavu gospodarenja otpadnim uljima (NN 97/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 116/17, NN 88/15)
- Pravilnik o izmjeni Pravilnika o ambalaži i otpadnoj ambalaži (NN 78/16)
- Uredba o gospodarenju otpadnom ambalažom (NN 97/15)
- Odluka o područjima sakupljanja neopasne otpadne ambalaže (NN 88/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama (NN 40/06, 31/09, 156/09, 111/11, 86/13, 113/2016)
- Odluka o dopuštenoj količini otpadnih guma koje se može koristiti u energetske svrhe (NN 64/06, 36/07)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima (NN 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11 , 45/12, 86/13)
- Pravilnik o baterijama i akumulatorima i otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 111/15)
- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima (NN 105/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 125/15, NN 90/16)
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima (NN 112/15)
- Odluka o izmjenama naknada u sustavima gospodarenja otpadnim vozilima i otpadnim gumama (NN 40/15)
- Pravilnik građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest (NN 69/16)
- Naputak o postupanju s otpadom koji sadrži azbest (NN 89/08)
- Odluka o postupanju Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za provedbu mjera radi unapređenja sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest (NN 58/11)
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom (NN 50/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim električnim i elektroničkim uređajima i opremom (NN 42/14 , 48/14 , NN 107/14 , NN 139/14)
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi (NN 38/08)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje Titan-dioksida (NN 117/14)
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima (NN 103/14)
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom (NN 99/15)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina (NN 128/08)

OSTALI PROPISI VAŽNI ZA GOSPODARENJE OTPADOM

- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, NN 78/15)
- Pravilnik o registru onečišćavanja okoliša (NN 87/15)
- Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 71/04)
- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja očevidnika obveznika plaćanja naknade na opterećivanje okoliša otpadom (NN 120/04)
- Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja naknada na opterećivanje okoliša otpadom (NN 95/04)
- Zakon o kemikalijama (NN 18/13)
- Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN 79/07)
- Zakon o rudarstvu (NN 56/13, 14/14)
- Naputak o postupanju s otpadom koji nastaje pri pružanju zdravstvene zaštite (NN 50/00)
- Pravilnik o uvjetima, kriterijima i načinima doniranja hrane i hrane za životinje (NN 119/15)
- Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja (NN 9/14)
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o graničnim vrijednostima emisija otpadnih voda (NN 3/16)

1.2. GOSPODARENJE OTPADOM NA LOKALNOJ RAZINI – OBAVEZE GRADA PLETERNICE

Javna usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada

Grad Pleternica dužna je osigurati provedbu navedenih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom transparentnost rada.

Gradsko vijeće Grada Pleternice donosi Odluku o sakupljanju i odvozu komunalnog otpada na području Grada Pleternice (u nastavku: Odluka) (čl. 30. st. 7. ZOGO) koja sadrži:

1. kriterij obračuna količine otpada,
2. standardne veličine i druga bitna svojstva spremnika za sakupljanje otpada,
3. najmanju učestalost odvoza otpada prema područjima,
4. obračunska razdoblja kroz kalendarsku godinu,
5. područje pružanja javne usluge iz stavka 1. navedenog članka.
6. odredbe propisane uredbom iz članka 29. stavka 10. ZOGO.
7. opće uvjete ugovora s korisnicima.

Osim ovih odredbi, Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom (NN 50/2017) propisano je da Odluka mora sadržavati sljedeće:

- popis adresa reciklažnih dvorišta i naselja na području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno reciklažno dvorište kad je Zakonom propisana obveza uspostave reciklažnog dvorišta
- odredbe o načinu provedbe javne usluge i usluge povezane s javnom uslugom
- odredbe o provedbi Ugovora koje se primjenjuju u slučaju nastupanja posebnih okolnosti (elementarna nepogoda, katastrofa i sl.)

- odredbe o načinu podnošenja prigovora i postupanju po prigovoru građana na neugodu uzrokovanu sustavom sakupljanja komunalnog otpada
- odredbe o uvjetima za pojedinačno korištenje javne usluge
- odredbe o prihvatljivom dokazu izvršenja javne usluge za pojedinog korisnika usluge
- odredbe o cijeni obvezne minimalne javne usluge
- način određivanja udjela korisnika javne usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima
- način određivanja udjela korisnika javne usluge u slučaju kad su korisnici javne usluge kućanstva i pravne osobe ili fizičke osobe – obrtnici i koriste zajednički spremnik, a nije postignut sporazum o njihovim udjelima
- odredbe o ugovornoj kazni.

Odluka može sadržavati:

- kriterij za određivanje korisnika usluge u čije ime jedinica lokalne samouprave preuzima obvezu plaćanja cijene za javnu uslugu
- odredbe o korištenju javne površine za prikupljanje otpada
- odredbe o korištenju površina kojima upravlja jedinica lokalne samouprave za potrebe kompostiranja biootpada koje može obavljati korisnik usluge
- odredbe o količini krupnog (glomaznog) otpada (u daljnjem tekstu: glomazni otpad) koji se preuzima u okviru javne usluge
- način obračuna naknade za gradnju građevina za gospodarenje komunalnim otpadom.

• program gradnje građevina

Gradsko vijeće Grada Pleternice u obvezi je donijeti program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom, a koji je sastavni dio programa gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture koji se donosi sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“ br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11, 144/12, 94/13 i 153/13).

Program gradnje građevina za gospodarenje komunalnim otpadom dostavlja se Hrvatskoj agenciji za okoliš i prirodu (u daljnjem tekstu: HAOP), a sadrži osobito:

- opis poslova s procjenom troškova potrebnih za ostvarenje projekata gradnje građevina za gospodarenje otpadom,
- iskaz financijskih sredstava po razdobljima potrebnih za ostvarenje programa s naznakom izvora financiranja.

Izvršno tijelo jedinice lokalne samouprave dužno je izvješće o izvršenju navedenoga programa podnijeti predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti ga u HAOP.

• odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada

Sukladno ZOGO-u, JLS obvezna je izvršavati odvojeno prikupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog otpada tako da osigura:

- funkcioniranje jednog ili više reciklažnih dvorišta, odnosno mobilne jedinice na svom području,

- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještavanje kućanstava o lokaciji i izmjeni lokacije reciklažnog dvorišta, mobilne jedinice i spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila i
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

U pogledu obveze osiguravanja odvojenog prikupljanja otpada, ZOGO utvrđuje obvezu da se otpad koji se smatra posebnom kategorijom mora odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

• sprječavanje odbacivanja te uklanjanje tako odbačenog otpada

Grad Pleternica mora osigurati sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan ZOGO te uklanjanje tako odbačenog otpada. Sukladno članku 36. ZOGO-a mjere za provedbu uključuju:

- uspostavljanje sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
- uspostavljanje sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
- provođenje redovnog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada.

• provedba plana gospodarenja otpadom RH

PGORH predstavlja strateški planski dokument najviše razine koji određuje i usmjerava gospodarenje otpadom te na temelju analize postojećeg stanja na području gospodarenja otpadom određuje mjere za unaprjeđivanje postupaka gospodarenja otpadom u svrhu ispunjenja ciljeva određenih u samom planu.

Po donošenju PGORH, JLS su dužne, u okvirima svojih ovlasti, organizirati provedbu mjera propisanih PGORH.

O provedenim mjerama, JLS dostavlja godišnje izvješće JP(R)S do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu, te ga objavljuje u svom službenom glasilu.

U tom kontekstu, ciljevi Plana koji se moraju dostići do 2022. godine, a koje je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati/sudjelovati, navedeni su u nastavku:

Tablica: Ciljevi za gospodarenje otpadom, koje je potrebno postići do 2022. godine u odnosu na 2015. godinu (izvor: PGORH 2017.-2022.)

Br.	Cilj		
1.	Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
		Cilj 1.2	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
		Cilj 1.3	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
		Cilj 1.4	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
2.	Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
		Cilj 2.2	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
		Cilj 2.3	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
		Cilj 2.4	Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
		Cilj 2.5	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu
		Cilj 2.6	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
3.	Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
4.	Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
5.	Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
6.	Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
7.	Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
8.	Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		

RH je usvojila PGO u siječnju 2017. , a u svibnju iste godine donosi Odluku o implementaciji Plana gospodarenja RH za razdoblje 2017.-2022.

Odlukom se gospodarenje otpadom sukladno Zakonu stavlja kao prioritet od nacionalnog interesa, te se dodatno razrađuju potrebne aktivnosti i rokovi za realizaciju mjera određenih Planom. Tako će se osigurati lakša i brža provedba i praćenje Plana kako na regionalnoj i nacionalnoj tako i na lokalnoj razini, te omogućiti bolja iskorištenost EU sredstava osiguranih za provođenje mjera gospodarenja otpadom.

Tablica: Mjere implementacije PGORH namijenjene JLS-e

BR. mjere	Mjera	Nositelj	Sunositelj	Izvor financiranja	Rok provedbe (kvartal/godina)
1.1.1.	Uključivanje mjera sprječavanja nastanka otpada u planove gospodarenja otpadom JLS-a	JLS	JP(R)S	JLS	4/2018.
1.2.3.	Razmjena znanja o sprječavanju nastanka otpada	MZOE	JLS/CS		4/2019.
1.6.3.	Razmjena znanja o zelenoj i održivoj gradnji	MZOE	JLS/CS		4/2019.
2.4.	Provedba projekata ponovne uporabe	JLS/CS/PU	MZOE/MGPO	JLS/CS/EU/PU	4/2020.
2.5.	Uspostava centara za ponovnu uporabu	JLS/CS/PU	MZOE/MGPO	JLS/CS/EU/PU	4/2020.
3.1.	Razvijanje sustava kućnog kompostiranja	JLS	FZOEU	JLS/FZOEU/EU	4/2020.
4.1.	Priprema projektne dokumentacije za postrojenja za sortiranje odvojeno prikupljenog papira, kartona, metala, stakla, plastike i dr. (sortirnica)	JLS	JP(R)S	JLS/FZOEU/EU/PU	4/2019.

4.2.	Izmjene i dopune prostornih planova	JP(R)S	JLS	JP(R)S	4/2018.
5.1.	Priprema projektne dokumentacije za reciklažna dvorišta	JLS		JLS/EU	4/2018.
5.2.	Izgradnja reciklažnih dvorišta	JLS		JLS/EU	4/2019.
6.3.	Primjena naplate prikupljanja i obrade miješanog i biorazgradivog otpada po količini	JLS			4/2017.
10.1.	Priprema projekata za postrojenja za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	JP(R)S/JLS	JLS/MZOE	JLS/EU	4/2019.
10.2.	Izmjene i dopune prostornih planova	JP(R)S	JLS	JP(R)S	4/2018.
10.3.	Izgradnja postrojenja i nabavka opreme i vozila za biološku obradu odvojeno prikupljenog biootpada	JLS	JP(R)S/MZOE	JLS/FZOEU/EU	4/2020.
12.3.	Praćenje udjela biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu	JLS	Upravitelj odlagališta	JLS	4/2022.

18.1.	Izgradnja i opremanje reciklažnih dvorišta za građevni otpad	JP(R)S/JLS/PU		JP(R)S/JLS/PU	4/2020.
20.1.	Izgradnja građevina i uređaja za obradu mulja	JLS/Isporučitelj vodnih usluga/HV	MZOE/MPOLJ	JLS (isporučitelj vodne usluge)	4/2022.
23.	Uspostava sustava sprječavanja, prikupljanja i zbrinjavanja morskog otpada, kao integralnog dijela sustava gospodarenja otpadom u RH	MZOE/MMPI/MP		MZOE/JP(R)S/JLS/EU	4/2019.
33.	Izrada Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest po županijama	JLS/JP(R)S	HAOP	HAOP/FZOEU/EU	4/2019.
33.	Izgradnja odlagališnih ploha za odlaganje građevnog otpada koji sadrži azbest	JLS	JP(R)S	JP(R)S / FZOEU	4/2022.
37.1.	Izrada Plana zatvaranja odlagališta neopasnog otpada	JP(R)S	JLS/MZOE/HAOP	MZOE/FZOEU/EU	4/2017.
38.	Sanacija odlagališta neopasnog otpada	JLS			4/2022.
39.	Identifikacija novih lokacija onečišćenih opasnim otpadom	JLS		JLS/FZOEU/EU	

41.	Sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš	JLS		JLS	4/2020.
42.	Izrada Programa izobrazno informativnih aktivnosti	JLS		JLS	2/2020.
47.1.	Izrada Plana izobrazbe svih sudionika uključenih u nadzor gospodarenja otpadom	MZOE	JP(R)S/JLS	MZOE	4/2022.

Jedini način ostvarivanja ciljeva koji su navedeni u PGORH, je da JLS-e ispune svoje zakonske obaveze i provedu sve potrebne mjere koje su prilagođene njihovim potrebama i uvjetima na njihovom području.

• provođenje izobrazno-informativnih aktivnosti

JLS dužna je o svom trošku, na odgovarajući način osigurati godišnju provedbu izobrazno informativnih aktivnosti u vezi gospodarenja otpadom na svojem području, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio.

• osigurati mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada

Pravna i fizička osoba – obrtnik može, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, organizirati akciju prikupljanja određenog otpada u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost nadležnog upravnog odjela JLS.

Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti Izvješće o provedenim akcijama na svojem području u HAOP do 31. ožujka, tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu.

2. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM NA PODRUČJU GRADA PLETERNICE , UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

2.1.OSNOVNI PODACI O GRADU PLETERNICI

2.1.1. Položaj

Grad Pleternica zauzima dio jugoistočnog područja Požeško-slavonske županije. Grad Pleternica je četvrta po veličini od deset jedinica lokalne samouprave Požeško-slavonske županije, površine od 203,64 km², što iznosi 14,51% ukupne površine Županije.

Geografski, Pleternica zauzima ravničarske dijelove uz rijeku Londžu i Orjavu. Okružen je vijencem gora (Psunj, Papuk, Krndija, Dilj i Požeška gora), a nadmorska visina iznosi 122 metra. Vlada umjerena kontinentalna klima. Najtopliji mjesec je srpanj s prosječnom temperaturom 20,5°C, a najhladniji siječanj s prosječnom temperaturom od -1,1°C.

Ukupne količine oborina kreću se od 700 do 900 mm godišnje.

Pleternica je s ostalim naseljima koja čine pleterničko administrativno područje povezana dijelom željezničkom prugom, a dijelom autobusnim linijama (kojima upravlja tvrtka iz privatnog sektora). Što se tiče gradskih prometnica i ulica, u razdoblju do 2013. započela je njihova rekonstrukcija koja je gotovo u cijelosti provedena.

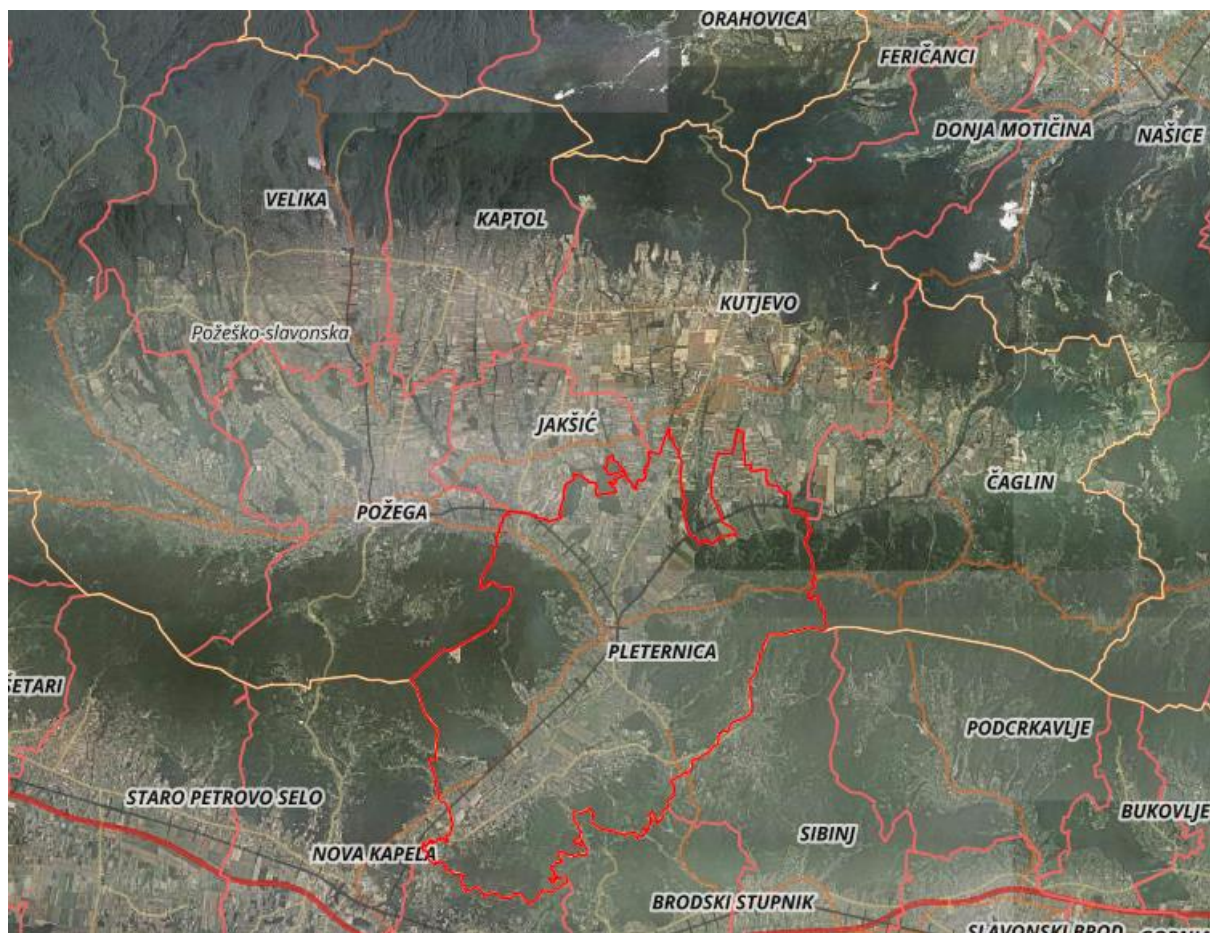
Ovim područjem vode važni kopneni putovi (cestovni i željeznički) koji spajaju posavski prostor sa sjevernim dijelovima države što je sve skupa predstavljao glavni pokretač razvoja ovog područja (o tom svjedoči činjenica da se najveći dio naselja razvio upravo na cestovnim pravicima Nova Kapela – Pleternica – Požega, odnosno Kutjevo – Pleternica i Pleternica – Đakovo te Pleternica – Slavonski Brod). To ukazuje kako Pleternica ima vrlo povoljan prometni položaj. Udaljenost do autoceste A-3 (Bregana-Lipovac) iznosi 18 km, a isto toliko je udaljena i od željezničke pruge Zagreb-Vinkovci. Udaljenost do graničnog prijelaza Slavonski Brod/Bosanski Brod (BiH) iznosi 35 km. Sam grad Pleternica nalazi se na križanjima pet cesta i dvije željezničke pruge.

Danas je Pleternica jedan od 5 gradova u Požeško-slavonskoj županiji (uz Požegu, Pakrac, Lipik i Kutjevo). Na području Požeško-slavonske županije, prema podacima Državne geodetske uprave, središnjeg registra prostornih podataka iz 2011. godine, kao i prema recentnim podacima Državnog zavoda za statistiku, nalazi se 277 naselja. U obuhvatu 5 gradova se nalazi 154 naselja koja obuhvaćaju površinu od 1.072,27 km² (59,07% od površine Županije), dok se preostalih 123 naselja nalaze unutar 5 općina, zauzimajući površinu od 742,96 km² (40,93% površine Županije).

2.1.2. Stanovništvo

Administrativno gledano, Grad Pleternicu čini mjesto Pleternica zajedno sa još 38 okolnih sela (stanje 2011. godine), a ona su abecednim redom: Ašikovci, Bilice, Blacko, Brđani, Bresnica, Brodski Drenovac, Bučje, Buk, Bzenica, Ćosinac, Frkljevci, Gradac, Kadanovci, Kalinić, Knežci, Komorica, Kuzmica, Lakušija, Mali Bilač, Mihaljevići, Novoselci, Pleternica, Pleternički Mihaljevci, Poloje, Požeška Koprivnica, Ratkovicica, Resnik, Sesvete, Srednje Selo, Sulkovci, Svilna, Trapari, Tulnik, Vesela, Viškovci, Vrčin Dol, Zagrađe i Zarilac.

Prema posljednjem popisu stanovništva (2011. god.) na području grada Pleternice živi 11.323 stanovnika, te prosječna gustoća naseljenosti iznosi 55,60 st/km².

Tablica : Broj stanovnika i kućanstava po naseljima

Naselje	Broj stanovnika	Broj kućanstava	Prosječan broj članova u kućanstvu
Ašikovci	92	27	3,41
Bilice	186	55	3,38
Blacko	226	68	3,32
Brđani	49	16	3,06
Bresnica	215	63	3,41
Brodski Drenovac	680	243	2,80
Bučje	308	91	3,38

Buk	196	56	3,50
Bzenica	94	32	2,94
Ćosinac	54	21	2,57
Frkljevci	336	96	3,50
Gradac	924	282	3,28
Kadanovci	212	64	3,31
Kalinić	60	17	3,53
Knežci	61	24	2,54
Komorica	182	69	2,64
Kuzmica	457	157	2,91
Lakušija	78	27	2,89
Mali Bilač	21	4	5,25
Mihaljevići	2	1	2,00
Novoselci	195	56	3,48
Pleternica	3455	1123	3,08
Pleternički Mihaljevci	14	7	2,00
Poloje	87	23	3,78
Požeška Koprivnica	242	90	2,69
Ratkovica	225	89	2,53
Resnik	308	71	4,34
Sesvete	128	43	2,98
Srednje Selo	286	81	3,53
Sulkovci	524	188	2,79
Svilna	139	47	2,96
Trapari	173	49	3,53
Tulnik	21	8	2,63
Vesela	159	47	3,38
Viškoveci	228	72	3,17
Vrčin Dol	2	1	2,00
Zagrađe	491	140	3,51
Zarilac	176	60	2,93

2.1.3. Gospodarstvo

Gospodarstvo i proizvodni otpad su ključan dio uspostave sustava održivog gospodarenja otpadom. Da bi se procijenio udio proizvodnog otpada u nastavku je napravljena analiza stanja gospodarstva na području Grada Pleternice.

Popis trgovačkih društava na području Grada Pleternice:

1. Tofrado trgovina d.o.o.
2. Paterna d.o.o.
3. Oroz pharm d.o.o.
4. Zeleno zlato d.o.o.
5. Pleternički komunalac d.o.o.
6. Lignor d.o.o.
7. Danijel d.o.o.
8. Inter d.o.o.
9. Dom baketarić

10. Vina markota d.o.o.
11. Acta grupa d.o.o.
12. Poduzetnički centar pleternica d.o.o.
13. Mala hidroelektrana pleternica d.o.o.
14. Postea d.o.o.
15. Cedar d.o.o.
16. Lim rad d.o.o.
17. Blocks media group j. d.o.o.
18. Klimatizacije i instalacije d.o.o.
19. Monsun d.o.o.
20. Tobija j.d.o.o.
21. Aqua-therm d.o.o.
22. Contura d.o.o.
23. Win coat d.o.o.
24. Gala voće d.o.o.
25. Sjaj d.o.o.
26. Lex j.d.o.o.
27. Vexter d.o.o.
28. B.K.- super stone d.o.o.
29. Agrovalis d.o.o.
30. Pleter portal j.d.o.o.
31. Mikić interijeri j. d.o.o.
32. Požega auto d.o.o.
33. Sesar d.o.o.
34. Libertas virtualna asistencija j.d.o.o.
35. Blaga d.o.o.
36. Bagrem d.o.o.
37. AS d.o.o.
38. Dunja commerce j.d.o.o.
39. Solar led d.o.o.
40. Podrumarstvo Markota d.o.o.
41. Investiranje i gradnja d.o.o.
42. Albatros d.o.o.
43. Pekara Pleternica
44. Via superior j.d.o.o.
45. Dabić gradnja i interijeri j.d.o.o.
46. Izgradnja Marko d.o.o.
47. Elvio usluge d.o.o.
48. Završni radovi Baketarić j.d.o.o.
49. Keltman d.o.o.
50. Čelan d.o.o.
51. Agram j.d.o.o.
52. Gaudium j.d.o.o.
53. Jozić trgovina d.o.o.
54. Helda j.d.o.o.
55. Windor d.o.o.
56. Arbiana d.o.o.
57. Tofrado d.o.o. u stečaju
58. Parketi Arambašić d.o.o.
59. Matošević gradnja d.o.o.

60. Mljekara Biz d.o.o.
61. Fe ulaganja d.o.o.
62. Vulkanizer Balog d.o.o.
63. Veta d.o.o.
64. Mansarda gradnja d.o.o.
65. Lim montaža d.o.o.
66. Cerik d.o.o.
67. Svilna transporti d.o.o.
68. Šinko j.d.o.o.
69. 034 mediji d.o.o.
70. Gučić j.d.o.o.
71. Constructing j.d.o.o.
72. Ustra j.d.o.o.
73. Antodo- turistička agencija d.o.o.
74. Gotika d.o.o.
75. Tofrado bačvarija d.o.o.
76. Erma interijer j.d.o.o.
77. M2- gradnja d.o.o.
78. Klobučar j.d.o.o.
79. Ab-ba j.d.o.o.
80. Podovi Peić j.d.o.o.
81. Centar za medije j.d.o.o.
82. Mahe hidroelektrana j.d.o.o.
83. Nov tim d.o.o.
84. Stolar j.d.o.o.
85. Zeljko gradnja j.d.o.o.
86. Sportalo j.d.o.o.
87. Drvo-elementi j.d.o.o.
88. Tim plastika j.d.o.o.
89. A-plan d.o.o.
90. Sportski kutak j.d.o.o.
91. Lucerna j.d.o.o.
92. Knjigovodstvo čist račun j.d.o.o.o
93. Mogušar d.o.o.
94. Resnik promet d.o.o.
95. Peić, Turistička Agencija j.d.o.o.
96. Gradnja Alaber d.o.o.
97. Zarić d.o.o.
98. Bioplin Pleternica d.o.o.
99. Krovopokrivač lim montaža j.d.o.o.
100. PNP elektronika j.d.o.o.
101. Zadruga fidelis, obiteljska zadruga
102. Vulkanizer Tomić j.d.o.o.
103. Bim projekt j.d.o.o.
104. Lemi j.d.o.o.
105. Crni-turistička agencija j.d.o.o.

Popis obrta na području Grada Pleternice:

1. Javni prijevoz Šop Stjepan
2. Microplet, obrt za izradu alata, preradu plastike i obradu metala
3. Zanatska radnja Flex
4. Pilana Mid
5. Klesarska radnja Špehar Damir
6. Strojbravarska radnja Subotić
7. Auto prijevoznik Barišić Stanko
8. Servisiranje i popravak poljoprivrednih strojeva i motornih vozila Bošnjak servis
9. Pružanje autolimarskih usluga autoradiona-Vitez
10. Elektroservis Čirko
11. Obrt Phoenix
12. Caffè bar Zlatna dolina
13. Tom obrtnička radnja
14. Trgovački obrt Emica
15. Rezanje ogrjevnog drveta Brekalo
16. Zidarsko- fasaderska radnja Petranović
17. Vulkanizer i optika Samaržija
18. Staklarska radnja Galović
19. Stolarska radnja stolarija Knapić
20. Rtv servis trgovina
21. Foto Aga
22. Auto prijevoznik Mladen Lončarević
23. T.R. Frkljevci
24. Autoprijevoznik Budim obrt za usluge
25. Trgovačka radnja Max
26. Poljoobrt Agros
27. Organiziranje zabavnih igara
28. Rovokopačke usluge
29. Proizvodnja i trgovina Seljak
30. Caffè bar Kod Tomića
31. Auto prijevoz Mato Petković
32. Caffè bar Pink
33. Autoprijevoznik Kelić
34. Javni prijevoz Asančaić Đuro
35. Varešak, proizvodnja peradi i jaja za rasplod
36. Autoservis Zarić
37. Ugostiteljstvo i trgovina Zip
38. Obrtnička obučarska radnja Duga
39. Ugostiteljstvo Promenada
40. Autoprijevoznik Ećimović
41. Gradnja
42. Metal - plast proizvodnja proizvoda od plastike
43. Trgovačka radnja Štilko
44. Vodoinstalater Šarić
45. Kovinotokarija Kristić
46. Frizerski salon Marija
47. Trgovački obrt "Interplant Plus"
48. "Novak DMD" poljoprivredno gospodarstvo

49. Obrtnička radnja Valentino
50. Auto servis Bilić
51. Pekarna Centar
52. Sport moda cipele
53. Miniplot, obrt za uslužnu djelatnost
54. Frizerski salon Modissa
55. P.D. "gradnja"
56. Knjigovodstveni servis Sandra
57. Ugostiteljstvo "Slap"
58. Knjigovodstveni servis Mirjana
59. Maurus, obrt za trgovinu i usluge
60. Poljoprivredno gospodarstvo Kovačević
61. Graditeljstvo Stehlik
62. Autocentar Banović
63. Uslužne djelatnosti Žilić
64. Obrt Božić
65. "Cubus" obrt
66. Elektro-gradnja
67. Pilana Poljaković
68. Graforeklam
69. Javni prijevoz "Mato Bulaja"
70. Blic interijeri
71. Uslužni obrt Metiko
72. Auto servis Tajzler
73. Trgovački obrt "Izbor"
74. Knjigovodstveni servis Nena
75. Autolimarija Samardžić
76. Instalater grijanja i vodovoda "Marušić"
77. Obrt za pomoć na cesti- automehanički popravci Denis Hoffman
78. Obrt "Puškarić"
79. Obrt za geo- bušenje
80. Krojački obrt Igla
81. Obrt "Vala"
82. Obrt Doro
83. Mlin Bilice
84. Frizerski salon "Danijela"
85. Ugostiteljski obrt "Lotos"
86. Alba obrt za proizvodnju i trgovinu
87. Trgovačka radnja "Mak"
88. Cvjetna galerija "Fiji"
89. Javni prijevoz Skeja
90. Frizerski salon Ivanka
91. Ugostiteljstvo "Rova"
92. Topis strojna obrada
93. Apis, obrt za računovodstvene i knjigovodstvene poslove, uslužne djelatnosti, iznajmljivanje vlastitih nekretnina, upravljačke djelatnosti, promidžbu i istraživanje tržišta i ostale stručne poslovne djelatnosti
94. Jozić, obrt za trgovinu i prijevoz
95. Jelko obrt za proizvodnju
96. Petar obrt za marketing, prodaju i proizvodnju

97. Gradeko obrt za usluge
98. Kristina obrt za ugostiteljstvo
99. Čolak obrt za proizvodnju, usluge i trgovinu
100. Autoservis Grga, obrt za održavanje motornih vozila
101. Autoprijevoz Tomić
102. Joka obrt za usluge
103. Etno kuća Bello, obrt za proizvodnju i usluge
104. TO-MA, obrt za soboslikarske i ličilačke radove
105. Mira, obrt za usluge
106. Industro centar, obrt za trgovinu
107. Ika detalji, obrt za proizvodnju i usluge
108. Tema, obrt za proizvodnju i usluge
109. Vinogradarstvo Majetić, obrt za proizvodnju
110. Soboslikar i ličilac Šimunović, obrt za usluge
111. Oase, obrt za ugostiteljstvo
112. Transport Ećimović, obrt za usluge
113. E-Kop, za zemljane radove
114. Trgovačka radnja "Lux"
115. Autodijelovi Barišić
116. Soboslikarski i ličilački radovi "Vala"
117. Az Branimir, obrt za zastupanje u osiguranja
118. Gabrijel, obrt za usluge u građevini
119. Grbac, obrt za usluge
120. Bor, obrt za usluge
121. Gradnja Živković, obrt za usluge
122. Plafon, obrt za multimediju
123. Inginspekt, uslužni obrt
124. Autoprijevoz Šoić, obrt za prijevoz
125. Završni radovi Šarić, obrt za usluge
126. Vjenčanja portal, obrt za promidžbu
127. Franjić plastika, obrt za radove u građevinarstvu
128. Candy pepper, obrt za usluge grafičkog dizajna

Područje Grada Pleternice ima relativno brojnu populaciju uključenu u poljoprivrednu proizvodnju u više od 850 OPG-ova.

Turizam na području Grada Pleternice tek je u razvitku i još uvijek ne predstavlja neku značajniju granu gospodarstva.

2.2. PODACI O DAVATELJU USLUGE

U smislu članka 3. Odluka o sakupljanju i odvozu komunalnog otpada na području Grada Pleternice, davatelj usluge na području Grada je društvo Komunalac Požega d.o.o., Vukovarska 8, Požega, OIB: 99740428762.

Grad Pleternica je zajedno s gradovima Kutjevo i Požega, te općinama Brestovac, Čaglin, Jakšić, Velika, Kaptol suvlasnik društva Komunalac Požega d.o.o.

2.3. NAČIN SAKUPLJANJA I OBRADJE OTPADA NA PODRUČJU GRADA PLETERNICE

Na području Grada Pleternice organizirano se prikuplja miješani komunalni otpad (MO), putem vrećica, posuda od 120 L i spremnika od 1100 L i 5 i 7 m³ postavljenih na javnim površinama, glomazni otpad (GO), koji se prikuplja po zahtjevu korisnika ili putem spremnika na javnim površinama, i papir, staklo i plastika iz komunalnog otpada putem zelenih otoka.

Također se prikuplja proizvodni otpad sličan komunalnom otpadu od gospodarskih subjekata na području Grada.

Postojeći kapaciteti za postupanje s otpadom na području Grada Pleternice, u ovom trenutku, u potpunosti su ovisni o tehničkim kapacitetima i mogućnostima komunalnog društva Komunalac Požega d.o.o. koji se bavi prikupljanjem, odvozom i zbrinjavanjem otpada na području Grada, te o kapacitetima građevine za zbrinjavanje otpada – odlagališta otpada Vinogradine.

U sustavu postoji i privremeno skladište otpada, koje se koristi za skladištenje neznatnih količina izdvojenog otpada.

Postotak kućanstava obuhvaćenih organiziranim odvozom otpada prikazan je u tablici Uključenost u sustav gospodarenja otpadom obavezna je za sva kućanstva prema ZOGO. Iz tablice je vidljivo da na području Grada Pleternice još uvijek ima oko 20 % kućanstava koja nisu obuhvaćena naplatom javne usluge prikupljanja otpada.

Tablica: Uključenost domaćinstava u sustav gospodarenja otpadom

Naselje	Broj kućanstava	Broj kućanstava u sustavu gospodarenja otpadom*	Postotak uključenih kućanstava (%)
Ašikovci	27	19	70,37%
Bilice	55	43	78,18%
Blacko	68	50	73,53%
Brđani	16	0	0,00%
Bresnica	63	54	85,71%
Brodski Drenovac	243	177	72,84%
Bučje	91	74	81,32%
Buk	56	46	82,14%
Bzenica	32	25	78,13%
Čosinac	21	18	85,71%

Frkljevci	96	88	91,67%
Gradac	282	234	82,98%
Kadanovci	64	50	78,13%
Kalinić	17	17	100,00%
Knežci	24	0	0,00%
Komorica	69	49	71,01%
Kuzmica	157	132	84,08%
Lakušija	27	21	77,78%
Mali Bilač	4	0	0,00%
Mihaljevići	1	0	0,00%
Novoselci	56	44	78,57%
Pleternica	1123	965	85,93%
Pleternički Mihaljevci	7	0	0,00%
Poloje	23	22	95,65%
Požeška Koprivnica	90	69	76,67%
Ratkovica	89	68	76,40%
Resnik	71	56	78,87%
Sesvete	43	35	81,40%
Srednje Selo	81	59	72,84%
Sulkovci	188	143	76,06%
Svilna	47	38	80,85%
Trapari	49	37	75,51%
Tulnik	8	0	0,00%
Vesela	47	42	89,36%
Viškovci	72	69	95,83%
Vrčin Dol	1	0	0,00%
Zagrađe	140	107	76,43%
Zarilac	60	47	78,33%
Ukupno	3.608	2.898	80,32 %

*kućanstva u sustavu naplate

2.3.1. Sakupljanje i prijevoz miješanog komunalnog otpada (MKO)

Miješani komunalni otpad je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.).

Pri sakupljanju i odvozu otpada na području Grada Pleternice koriste se specijalizirana vozila za otpad - dva autosmečara i jedan samopodizač.

2.3.2. Sakupljanje glomaznog otpada (GO)

Glomaznim odnosno krupnim otpadom smatra se predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada.

Sakupljanje i odvoz GO vrši se na način da Komunalac Požega d.o.o. obavještava korisnike putem medija i pisanih obavijesti o datumu odvoza istog s određenog područja uz napomenu da se korisnici komunalnih usluga, koji su podmirili svoje financijske obveze moraju javiti

telefonskim putem, te da GO otpad ne smiju odlagati na javnu površinu, nego ga pripremiti za odvoz unutar svoje okućnice neposredno uz javnu površinu.

Odvoz se odvija jedanput godišnje, a korisnici imaju mogućnost besplatnog dovoza na odlagalište do 200 kg GO isto jedanput godišnje.

2.3.3. Zbrinjavanje otpada na odlagalištu Vinogradine

Sav prikupljeni glomazni i miješani komunalni otpad odvozi se na odlagalište Vinogradine gdje se trajno odlaže.

Skupljeni komunalni i neopasni proizvodni otpad odlaže se na lokaciji odlagališta neopasnog otpada „Vinogradine“ koje se nalazi u k.o. Mihaljevci na k.č.br. 700, a odvojeno sakupljene vrste korisnog otpada privremeno skladište na reciklažnom dvorištu odlagališta te predaju ovtaštenim sakupljačima.

Ukupna površina unutar ograde odlagališta je 10 ha od čega je 5,7 ha predviđeno za odlaganje otpada.

Odlagalište je u fazi sanacije s nastavkom odlaganja do konačnog zatvaranja.

Trenutno se otpadom puni kasete 3. odlagališta, na raspolaganju je i prostor posljednje kasete br. 4 izgrađene 2014.god. u koju se može odložiti cca 50000 m³ otpada, a postoji mogućnost i odlaganja cca 130000 m³ otpada na cijeloj površini tijela odlagališta do projektiranih kota sukladno Glavnom projektu odlagališta.

Osim otpada koji se prikuplja s područja Grada Pleternice na odlagalištu se odlaže i sav otpad prikupljen u gradovima Kutjevo i Požega, te općinama Brestovac, Čaglin, Jakšić, Velika, Kaptol.

2.3.4. Prikupljanje i obrada korisnog otpada (papir,plastika,staklo)

Na području Grada Pleternice postavljeno je 3 „zeleni otoka“ ,s po tri spremnika od 1100 l (1 za papir, 1 za staklo, 1 za plastiku i metal).

Postojeći „zeleni otoci“ nalaze se u ulicama Školska, Vinogradska i u naselju Viškovci.

Slika: Postojeći „zeleni otok“ u Viškovicima

2.3.5. Zbrinjavanje ostalih posebnih kategorija otpada i problematičnog otpada iz domaćinstava

Ostale posebne kategorije otpada i problematični otpad iz domaćinstava propisan Pravilnikom o gospodarenju otpadom sakupljat će se na reciklažnom dvorištu čija je izgradnja planirana u Pleternici, ulica Ante Starčevića, a po njegovoj izgradnji.

Komunalac Požega d.o.o., ne vrši zbrinjavanje električnih uređaja i opreme, otpadnih vozila, guma, ulja, medicinskog otpada i sl. jer se radi o posebnim kategorijama otpada (opasni otpad) za čije sakupljanje i zbrinjavanje nema dozvolu, te nema podatke o istom. Sve navedene opasne vrste otpada potrebno je zbrinjavati putem ovlaštenih sakupljača i oporabitelja u skladu sa pozitivnim zakonskim i podzakonskim odredbama.

2.4. PROVEDBA IZOBRAZNO-INFORMATIVNIH AKTIVNOSTI

U posljednjih par godina počele su se provoditi izobrazno-informativne aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom. Prilikom postavljanja zelenih otoka, svim građanima podijeljeni su informativni letci kako pravilno razdvajati otpad.

U naselju Viškovci proveden je projekt „EKO SELO“.

Okupljen je i formiran projektirni tim koji je realizirao projekt. Definirano je vrijeme potrebno da se projekt provede (01.08.2015. – 31.08. 2015.)

Cilj projekta je da se naprave Eko kante za razvrstavanje otpada u selu Viškovci kako bi se lokalnom stanovništvu i ostalim dionicima ukazalo na važnost zaštite okoliša.

Cilj projekta:

- razvijati svijest o opasnostima koje prijete našem okolišu
- naučiti mlade umijećima i ponašanjima koja će pomoći Zemlji da ostane lijepa i čista
- razvijati ekološki prihvatljivo ponašanje
- služiti kao primjer te potaknuti i pripadnike drugih sela, tj. mjesta na postavljanje eko kanti kako bi i oni doprinijeli zaštiti okoliša

Slika: postavljeni objekti za odvojeno prikupljanje otpada u naselju Viškovci uz istovremenu edukaciju stanovnika

2.5. OCJENA STANJA I POTREBA

Stanje gospodarenja otpadom u Gradu Pleternici je sljedeće:

- Ne provode se mjere sprječavanja nastanka otpada na mjestu nastanka
- Provodi se odvojeno sakupljanje korisnog otpada (papir, staklo, plastika) putem 3 zelena otoka
- Postavljeni kontejneri na javnim površinama, omogućavaju da se otpad nepropisno odlaže
- Ne postoji način prikupljanja i zbrinjavanja problematičnog otpada
- Nisu postavljeni spremnici za tekstil
- Nije uvedena naplata po količini
- Ne postoji reciklažno dvorište, ali je projekt započet
- Ne postoji sortirnica
- Ne postoji kompostana
- Sav prikupljeni MKO i GO trajno se odlažu na odlagalištu Vinogradine
- Odlagalište Vinogradine je neusklađeno sa zakonskim propisima i do kraja 2018. predviđeno je zatvaranje
- Korisni otpad se ručno sortira u neadekvatnim uvjetima do preuzimanja od ovlaštenih sakupljača
- Provodi se edukacija, ali ne dovoljno
- Ne provode se akcije sakupljanja otpada
- Nije uspostavljen sustav o zaprimanju obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu
- Nije uspostavljen sustav evidentiranja o lokacijama odbačenog otpada
- Provodi se godišnji nadzor lokacija nepropisno odbačenog otpada
- Divlja odlagališta nisu u potpunosti sanirana
- Nisu ispunjeni ciljevi

Iz analize postojećeg stanja vidljivo je da se na području Grada Pleternice trenutno ne gospodari otpadom na sustavan i održiv način, te nisu ispoštovane zakonske obaveze.

Odlagalište Vinogradine je neusklađeno odlagalište, te je planirano njegovo zatvaranje do konca 2018. godine.

Zakonske obaveze JLS kao što su edukacija stanovništva, organiziranje akcija prikupljanja otpadom, i dr. nisu provođene.

Rezultat toga je needucirano i neinformirano lokalno stanovništvo koje nije dovoljno upoznato s negativnim utjecajem odlaganja otpada na odlagalištu, svim nedostacima neodrživog odlaganja otpadom, zakonskim obavezama i prednostima smanjenja nastanka otpada, ponovne uporabe, odvajanja, recikliranja i energetske uporabe otpada.

Grad Pleternica nalazi se pred izazovima usklađivanja s ekološkim standardima Europske unije te standardima zbrinjavanja različitih vrsta otpada propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom. Zbog toga je prije svega potreban porast osviještenosti i proaktivnosti u lokalnoj zajednici, kako bi postigli uspjeh u zadanim ciljevima, a samim time povećali komunalni standard stanovnika Grada Pleternice.

Način na koji se trenutno prikuplja otpad nije održiv i ne potiče građane da odvajaju otpad.

Postavljeni spremnici od 1100 l i 5 m³ na javnim površinama pružaju građanima mogućnost da se neodgovorno ponašaju prema otpadu i da odlažu sve vrste otpada u spremnik za MKO, pa čak i problematični. Budući da se primjenjuje naplata po članu domaćinstva, građani nisu motivirani da odvajaju otpad.

Na gradske površine postavljeni su zeleni otoci, kontejneri od 1100 l za papir, staklo i plastiku, ali to se nije pokazalo kao najbolje rješenje za odvojeno prikupljanje.

Radi sakupljanja problematičnog otpada i posebnih kategorija otpada u Pleternici je potrebno i reciklažno dvorište. Reciklažno dvorište će pridonijeti najviše odvojenom prikupljanju posebnih kategorija otpada (glomazni otpad, električni i elektronični otpad, gume, problematični otpad...).

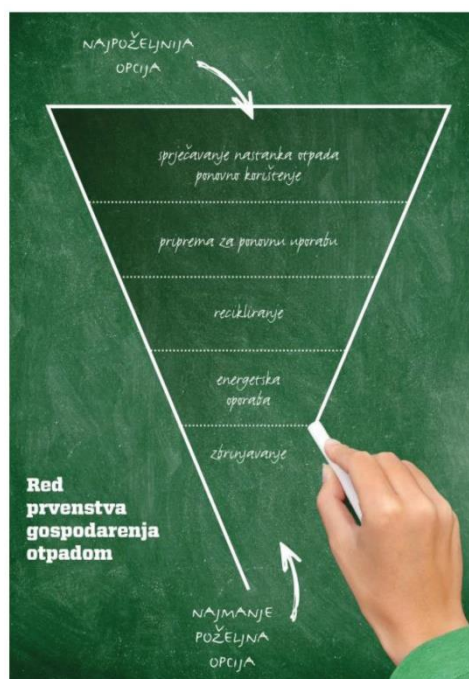
Za reciklažno dvorište izrađena je tehnička dokumentacija i ishodovana građevinska dozvola, a projekt je prijavljen na javni poziv Ministarstva zaštite okoliša i energetike „Građenje reciklažnog dvorišta“ financiran iz Kohezijskog fonda, te je ista prijava i odobrena za financiranje, te je izgradnja planirana tijekom 2018. godine.

2.6. OSTVARIVANJE CILJEVA

Grad Pleternica provest će mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva propisanih PGORH i ovim Planom.

Cilj je uspostaviti sustav gospodarenja otpadom u Pleternici koji će poštivati red prvenstva gospodarenja otpadom (Slika 6), odnosno smanjiti nastanak otpada primjenom mjera sprječavanja nastanka otpada, a nastali otpad tretirati tako da se iz njega izvuče korist za lokalnu zajednicu, čime će se ujedno smanjiti štetni utjecaj na okoliš i uštedjeti na troškovima odlaganja.

Slika: Red prvenstva gospodarenja otpadom (izvor: Odluka o implementaciji PGORH 2017.-2022.)

Prema ZOGO-u u gospodarenju otpadom treba se voditi sljedećim načelima:

- **načelo onečišćivač plaća** – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili bi je mogao prouzročiti;
- **načelo blizine** - obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- **načelo samodostatnosti** - gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarenje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
- **načelo sljedljivosti** - utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu

Uz navedena načela primjenjuju se i opća načela zaštite okoliše prema Zakonu o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15):

- **načelo održivog razvitka** - prilikom donošenja strategija, planova, programa i propisa te njihovoj provedbi županije, gradovi i općine, u okviru svog djelokruga, moraju poticati održivi razvitak.
- **načelo predostrožnosti** - pri korištenju okoliša treba štedljivo koristiti sastavnice okoliša i njima upravljati te voditi računa o sprječavanju onečišćenja okoliša, mogućem nastanku šteta za okoliš i izbjegavanju stvaranju otpada u najvećoj mogućoj mjeri.
- **načelo očuvanja vrijednosti prirodnih dobara, biološke raznolikosti i krajobraza** - prirodna dobra i krajobraze treba koristiti tako da se očuva na razini obujma i kakvoće koji ne ugrožavaju zdravlje i život čovjeka te nisu štetni za biljni i životinjski svijet.
- **načelo zamjene i/ili nadomještaja**- tvarima koje se mogu ponovno upotrijebiti ili koje su biološki razgradive, treba dati prednost i u slučaju većih troškova.
- **načelo sudjelovanja javnosti i načelo pristupa pravosuđu**
- **načelo poticanja** - Vlada, županije, gradovi i općine dužni su u skladu sa svojim nadležnostima poticati djelatnosti i aktivnosti, informiranje, naobrazbu i proučavanje javnosti svezi zaštite okoliša.
- **načelo supstitucije** - svaki materijal koji proizvodi opasan otpad ako je moguće treba zamijeniti s materijalom koji stvara neopasan otpad i ne doprinosi onečišćenju okoliša.

Poštivajući red prvenstva gospodarenja otpadom i navedena načela, ciljevi Plana su:

- Kontinuirano provoditi mjere kojima se postiže smanjenje nastanka otpada ukućanstvima i gospodarstvu
- Uspostaviti i kontinuirano provoditi sustav edukacije i informiranja lokalnog stanovništva o štetnim utjecajima otpada na okoliš, posebice odlaganja otpada, s ciljem pomicanja svijesti građana sukladno redu prvenstva gospodarenja otpadom (poticati na smanjenje proizvodnje otpada, ponovnu uporabu, pravilno odvajanje i recikliranje itd.)
- Povećanje udjela korisnog otpada selektiranjem otpada u domaćinstvima – odvajanjem na mjestu nastanka,
- Usavršavanje sustava sakupljanja otpada, primjena novih tehnologija

- Uvesti naplatu sakupljanja i odvoza otpada po volumenu i broju odvoza
- Digitalizacija - uspostaviti informacijski sustav evidencije pražnjenja spremnika
- Priprema za ponovnu upotrebu određenih vrsta otpada, posebno glomaznog
- Iskorištavanje vrijednih osobina otpada (kompostiranje biorazgradivog otpada, priprema za daljnju uporabu reciklata),
- Poboljšati učinkovitost korištenja resursa na području Grada
- Uspostaviti sustav zaprimanja problematičnog otpada u reciklažnom dvorištu i njegovu predaju ovlaštenim sakupljačima
- Smanjiti odlaganje otpada na odlagalištu Vinogradine
- Izgraditi potrebne građevine za gospodarenja otpadom na području Grada (kompostana, sortirnica, reciklažno dvorište)

Ključni cilj Plana je upravljanje otpadom na način da se doprinese održivom razvoju i to kroz provedbu sustava gospodarenja otpadom koji će pratiti i kontrolirati nastajanje otpada, smanjiti utjecaj proizvodnje otpada na okoliš, poboljšati učinkovitost resursa, omogućiti pravilno odlaganje, stimulirati investiranje i povećati ekonomske mogućnosti koje nastaju iz otpada.

Provedbom edukacije, uspostavom novog sustava prikupljanja korisnog otpada na mjestu nastanka, izgradnjom potrebne infrastrukture kojom će se omogućiti obrada otpada, cilj je postignuti povećanje primarne reciklaže odnosno izdvajanje otpada po vrstama na mjestu njegovog nastanka te smanjenje odlaganja otpada, kako bi ostvarili cilj iz PGORH, da se do 2022. godine izdvaja 60 % vrijednih sirovina iz otpada.

3. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

3.1.SASTAV KOMUNALNOG OTPADA

Niže prikazanim tabelama dati su relevantni fizikalno – kemijski pokazatelji za pojedine sastavne komponente komunalnog otpada.

Tablica: komunalni otpad s područja Grada Pleternice

Ključni broj i naziv otpada	2014. (t)	2015. (t)	2016. (t)
20 03 01 miješani komunalni otpad	1.409,59	1.407,06	1.416,60
20 02 01 biorazgradivi otpad	0,00	2,48	4,22
20 03 07 glomazni otpad	39,42	6,14	1,42
Ukupno odloženo komunalnog otpada (t):	1.449,01	1.415,68	1.422,24

3.2.PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG I KORISNOG OTPADA

3.2.1. Proizvodni otpad s područja Grada Pleternice

Niže prikazanim tabelama dati su relevantni fizikalno – kemijski pokazatelji za pojedine sastavne komponente proizvodnog otpada.

Tablica: proizvodni otpad s područja Grada Pleternice

Ključni broj i naziv otpada	2014. (t)	2015. (t)	2016. (t)
10 01 01 taložni pepeo, šljaka i prašina iz kotla	0,000	0,000	0,024
10 02 02 otpad iz industrije željeza i čelika (neprerađena šljaka)	0,000	0,000	0,260
12 01 05 strugotine plastike	0,000	0,000	0,006
Ukupno odloženo proizvodnog otpada (t):	0,000	0,000	0,344

3.2.2. Korisni otpad s područja Grada Pleternice

Niže prikazanim tabelama dati su relevantni fizikalno – kemijski pokazatelji za pojedine sastavne komponente korisnog otpada.

Tablica: korisni otpad s područja Grada Pleternice

ključni broj i naziv otpada	2014. (t)	2015. (t)	2016. (t)
20 01 01 papir i karton	0,73	3,08	18,16
15 01 07 staklena ambalaža	1,73	1,29	3,56
15 01 02 ambalaža od plastike	0,29	0,27	1,31
Ukupno odloženo korisnog otpada (t):	2,75	4,64	23,03

3.3.OBRADA I ODLAGANJE OTPADA

3.3.1. Odlaganje komunalnog i biorazgradivog otpada

Sav prikupljeni glomazni i miješani komunalni otpad se odlažu bez obrade na odlagalištu Vinogradine. Otpad se planira odlagati na odlagalište Vinogradine do zapunjenja kapaciteta, ili do otvaranja RCGO.

Tablica: sastav komunalnog otpada na odlagalištu Vinogradine

Red. br.	Vrsta materijala	Prosječni udio (%)
1	guma	0,78
2	akumulatori	0,00
3	papir (novine i časopisi)	7,74
4	karton	7,31
5	staklo	2,77
6	sitna plastika, meka	5,83
7	ostala plastika, tvrda	3,09
8	sitni metalni predmeti (Al-limen.)	0,51
9	ostali metali	2,11
10	drvo	0,95
11	organski otpad iz kuhinja	7,69
12	odjeća i obuća	2,07
13	tekstil	2,33
14	boje, tinta, ljepila i smole	0,15
15	lijekovi	0,09
16	baterije	0,01
17	elektronska oprema	0,18
18	biootpad	11,41
19	zemlja i kamenje	1,04

20	bijela tehnika i olupine bijele tehnike	0,14
21	koža i kosti	1,32
22	PET	1,43
23	pelene	4,12
24	tetra pak	2,23
25	sitnica do 40 mm	34,70
	Ukupno:	100,00

Iz tablice se može vidjeti da je najzastupljenija komponenta otpada u ukupnom komunalnom otpadu sitnica za koju se može reći da je smjesa svih zastupljenih komponenti otpada manjih od promjera sita odnosno 40 mm. Također, treba napomenuti da se u sitnici u najvećem postotku javlja biorazgradivi otpad, usitnjeno staklo, metalni čepovi i sl. U ukupnom komunalnom otpadu u veće postotku prisutan je i biootpad, papir karton, plastika i dr.

3.4.OSTVARIVANJE CILJEVA

Iz danih podataka jasno je vidljivo da je Grad Pleternica tek u začetima organiziranja odvojenog prikupljanja otpada te da je još uvijek daleko od ostvarivanja ciljeva iz PGORH. U narednom periodu od 6 godina, potrebno je uspostaviti što efikasniji cjeloviti sustav gospodarenja otpadom, kako bi se približili ciljevima navedenima u Tablici niže. Grad Pleternica dužan je na svom području osigurati provedbu PGORH, a zbog toga će lokalni Plan preuzeti sve ciljeve bitne za provedbu PGORH, te mjere i aktivnosti koje će se provoditi u idućih 6 godina kako bi se ispunili ciljevi propisani PGORH (Tablica niže).

Tablica :Ciljevi Plana gospodarenja otpadom RH (rok ispunjenja ciljeva: 2022.)

Unaprijediti sustav gospodarenja komunalnim otpadom	Cilj 1.1.	Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%
	Cilj 1.2.	Odvojeno prikupiti 60% mase proizvedenog komunalnog otpada (prvenstveno papir, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.)
	Cilj 1.3.	Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada
	Cilj 1.4.	Odložiti na odlagališta manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada
Unaprijediti sustav gospodarenja posebnim kategorijama otpada	Cilj 2.1.	Odvojeno prikupiti 75% mase proizvedenog građevnog otpada
	Cilj 2.2.	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda
	Cilj 2.3.	Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom
	Cilj 2.4.	Uspostaviti sustav gospodarenja morskim otpadom
	Cilj 2.5.	Uspostaviti sustav gospodarenja otpadnim brodovima, podrtinama i potonulim stvarima na morskom dnu

	Cilj 2.6.	Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada
Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom		
Sanirati lokacije onečišćene otpadom		
Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti		
Unaprijediti informacijski sustav gospodarenja otpadom		
Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom		
Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom		

Tablica: Provedba PGORH na području Grada Pleternice i ciljevi Plana gospodarenja otpadom Grada Pleternice (ispunjenje ciljeva do 2022. god)

1.1. Smanjiti količinu proizvedenog otpada za 5 % (71 t)
1.2. Odvojeno prikupiti 60 % komunalnog otpada(~ 850 t otpada)
1.3. Odvojeno prikupiti 40 % biootpada iz komunalnog otpada (~1 t biootpada)
1.4. Odložiti manje od 25 % otpada na odlagalište Vinogradine (350 t otpada*)
2.1. Izgradnja reciklažnog dvorišta za građevni otpad te doprinos ispunjenju cilja odvojenog prikupljanja 75 % građevinskog otpada
2.3. Unaprijediti sustav gospodarenja ambalažnim otpadom na području Grada Pleternice
2.6. Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada na području Grada Pleternice
3.1. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom na području Grada Pleternice
4.1. Sanirati lokacije onečišćene otpadom
5. Kontinuirano provoditi izobrazno-informativne aktivnosti
6. Koristiti informacijski sustav gospodarenja otpadom
7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom na području Grada Pleternice
8. Unaprijediti upravne postupke u gospodarenju otpadom

4. PODACI O POSTOJEĆIM I PLANIRANIM GRAĐEVINAMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM TE STATUSU SANACIJE NEUSKLAĐENOG ODLAGALIŠTA I LOKACIJA ONEČIŠĆENIH OTPADOM, OPREMI I KOMUNALNIM VOZILIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

4.1. POSTOJEĆE GRAĐEVINE

4.1.1. Odlagalište Vinogradine

4.1.1.1. Podaci o lokaciji

Postojeća građevina za gospodarenje otpadom na području Požeštine je odlagalište neopasnog otpada „Vinogradine“.

Lokacija postojećeg odlagališta nalazi se na području Grada Požege u k.o. Mihaljevci na k.č.br. 700. Trapeznog je oblika, na ravnom terenu i nadmorskoj visini oko 183 do 193 m. Lokacija je okružena šumom akacije. S istočne strane lokacije nalazi se cesta Požega - Alilovci. S glavnom prometnicom povezana je pristupnom asfaltiranom cestom do ulaza u odlagalište. S okolnim naseljima Požeške kotline dobro je prometno povezana.

Prostor odlagališta sastoji se iz dvije cjeline: ulazno-izlazna zona i prostor oko odlagališta te radna zona - prostor za odlaganje otpadaka. Ukupna površina objekta unutar ograde je 10 ha od čega je 5,7 ha predviđeno za prostor za odlaganje otpada.

Godišnje se na odlagalište odloži cca 15.000 t otpada, najvećim dijelom miješanog komunalnog otpada iz domaćinstava, te manja količina neopasnog proizvodnog otpada iz gospodarstva.

Radovi na sanaciji odlagališta započeli su 2004.god. i izvode se etapno.

U prvoj etapi izvedeni su radovi na uređenju i izgradnji ograde, prometno-manipulativnih prostora, vage, zidanog objekta za zaposlene te sanaciji postojećeg tijela odlagališta s ublažavanjem nagiba, pripremom kasete za odlaganje novog otpada (kasete 1 i kasete 2) i izgradnjom sustava za odvodnju procjednih voda i južne lagune s ogradom.

U drugoj etapi je izgrađena 3. kasete. Radovi su obuhvatili pripremu terena te izradu donjeg brtvenog sloja s obodnim nasipima i drenažnim sustavom.

U trećoj etapi izgrađen je sustav odvodnje i sjeverne lagune za prihvat procjednih voda te ograde lagune na sjeverozapadnoj strani parcele odlagališta.

U četvrtoj etapi izgrađena je kasete br.4. Radovi su obuhvatili pripremu terena te izradu donjeg brtvenog sloja s obodnim nasipima i drenažnim sustavom.

Naredna etapa obuhvatit će proširenje reciklažnog dvorišta na odlagalištu.

Ostali podaci o odlagalištu:

- ukupna površina odlagališta unutar ograde: 100.000 m²
- ukupna površina za odlaganje otpada: 57.000 m²

- ukupni kapacitet odlagališta: 558.520 m³ (uz pretpostavku odlaganja otpada prema projektu koji je izradila tvrtka IPZ Uniprojekt iz Zagreba i zbijenost otpadaka od 0,75 t/m³)

Zatvaranje odlagališta predviđeno je krajem 2018.god., odnosno, godinu dana po početku rada Centra za gospodarenje otpadom, no na odlagalište će se otpad moći odlagati i nadalje ako dobije status usklađenog odlagališta.

Grad Pleternica koristiti će postojeće odlagalište Vinogradine, a po njegovom zatvaranju, zbrinjavanje otpada s područja Grada planirano je u centru za gospodarenje otpadom Šagulje u Brodsko - posavskoj županiji sukladno PGORH.

4.2. PODACI O PLANIRANIM GRAĐEVINAMA I UREĐAJIMA ZA GOSPODARENJE OTPADOM

4.2.1. Reciklažno dvorište Pleternica

Za izgradnju reciklažnog dvorišta izrađena je sva projektna dokumentacija i ishođene potrebne dozvole (građevinska). Izradu projektne dokumentacije u cilju građenja reciklažnog dvorišta financirao je FZOEU u punom iznosu.

Projekt „Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta“ prijavljen je na javni poziv kako bi povukao sufinanciranje od 85 % iz Kohezijskog fonda. Odlukom o financiranju, MZOE odobrilo je financiranje projektne prijedloga Grada Pleternice “Građenje i opremanje reciklažnog dvorišta u Pleternici”.

Ukupna vrijednost projekta iznosi 2.160.548,91 kn., a stopa sufinanciranja prihvatljivih troškova iz Kohezijskog fonda iznosi 85%.

Sukladno Sporazumu o uspostavi reciklažnih dvorišta potpisan od strane Grada Pleternice, Grada Kutjevo, Općine Čaglin s jedne strane i Komunalac Požega d.o.o. s druge strane, od 31.12.2014. godine, planira se ista izgradnja reciklažnog dvorišta na lokaciji u Pletetnici, Ante Starčevića bb, na k.č.br. 2780/2 k.o. Pleternica.

Slika: planirana lokacija izgradnje reciklažnog dvorišta u sklopu Poduzetničke zone Pleternica

4.2.1.1. Projekt „Građenje i opremanje reciklažnog dvorišta u Pleternici“

Projekt „Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta u Pleternici“ uključuje izgradnju i opremanje funkcionalnog reciklažnog dvorišta u Pleternici zajedno sa provođenjem edukativnih i informativnih aktivnosti u cilju doprinosa povećanju stope odvojeno prikupljenog komunalnog otpada i smanjenju količine otpada koji se odlaže na odlagalište na području grada Pleternice.

Reciklažno dvorište bit će izgrađeno u Poduzetničkoj zoni Pleternica (Slika 13), a obuhvaća cijelo područje grada Pleternice, te Grad Kutjevo i Općinu Čaglin.

Projekt je u potpunosti u skladu s aktivnostima u sklopu specifičnog cilja 6i1 - Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagalište, Investicijskog prioriteta 6i, Prioritetne osi 6, OPKK, jer izgrađeno i opremljeno funkcionalno reciklažno dvorište u sustavu gospodarenja komunalnim otpadom čini jednu od važnih sastavnica u svrhu osiguranja odvojenog prikupljanja, pri čemu je glavna svrha uspostave reciklažnog dvorišta povećati odvajanje i prikupljanje, te omogućiti stanovnicima Grada Pleternice propisno zbrinjavanje problematičnih vrsta otpada, kao i otpada koji se ne proizvodi u velikim količinama (npr. tekstil).

Djelovanjem reciklažnog dvorišta omogućit će se brže i kvalitetnije postupanje s vrstama neopasnog otpada, izdvojenog iz miješanog komunalnog otpada i drugih vrsta neopasnog otpada, a s ciljem proizvodnje sekundarnih sirovina. Unutar reciklažnog dvorišta uredit će se posebna odjeljenja sa spremnicima (kontejnerima) i plohama za prihvat i privremeno skladištenje različitih vrsta otpadnih tvari.

Na lokaciji reciklažnog dvorišta predviđeni su slijedeći sadržaji:

- ograda i prostor oko reciklažnog dvorišta - vizualna zona
- objekt za zaposlene
- kolna vaga
- plato reciklažnog dvorišta (asfalt-betonski plato)
- oprema reciklažnog dvorišta

Ograda i prostor oko reciklažnog dvorišta

Površina katastarske čestice je cca. 9992 m². Predviđa se parcelacija nakon čega će se oformiti nova čestica površine cca. 3.063 m², a predviđeno je potpuno ograđivanje reciklažnog dvorišta ogradom dužine cca. 262 m i visine 2,0 m. Na ulaznom dijelu predviđa se postavljanje dvokrilnih ulaznih vrata širine 6,0 m sa ulazom za pješake širine 1,10 m. Uz ogradu se predviđa zeleni zaštitni koji će biti uređen prema krajobraznom projektu. Zeleni pojas je na površini od cca. 1130 m² što je cca. 37 % ukupne površine čestice.

Objekt za zaposlene

Na području reciklažnog dvorišta predviđeno je postavljanje objekta za zaposlene kontejnerskog tipa, dimenzija 6,0 m x 2,4 m, visine 2,6 m smješten na betonskoj ploči dimenzija 7,0 m x 3,4 m, sa priključkom na vodoopskrbu, odvodnju i elektro priključkom, te postavljanje kolne vage za registriranje mase do 40 t. Predviđena su dva parkirna mjesta za potrebe zaposlenih i posjetitelja.

Plato za reciklažno dvorište

Projektirana prometnica služiti će kao plato reciklažnog dvorišta. Ova prometnica sastoji se od asfalt-betonskog platoa i pristupne prometnice na površini od oko 1.771 m². Poprečni pad kolnika je dvostrešan i iznosi $I = 1\%$. Horizontalni radijusi su 5,8 m. Kolnik se predviđa za teški promet male gustoće. Nosivost planuma donjeg stroja procjenjuje se sa CBR 3-5%.

4.2.1. 2. Opis smještaja građevine na građevnoj čestici

Reciklažno dvorište se predviđa izgraditi u području gospodarske namjene Pleternica I: (I2-gospodarska namjena- proizvodna). Površina katastarske čestice je cca. 9992 m². Predviđa se parcelacija nakon čega će se oformiti nova katastarska čestica br. 2780/1 površine cca. 3.063 m², a predviđeno je potpuno ograđivanje reciklažnog dvorišta ogradom dužine cca. 262 m i visine 2,0 m. Površina asfalt-betonske manipulativne površine je 1.771 m², dok je površina asfalt-betonske manipulativne površine unutar ograde 1.584 m². Čestica je nepravilnog oblika.

4.2.1. 3. Namjena objekta

Predmetni objekt je reciklažno dvorište za prikupljanje i privremeno skladištenje odvojeno prikupljenog komunalnog otpada iz kućanstva. Rad u reciklažnom dvorištu organiziran je tako da osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem, osigurava siguran prihvata i privremeno skladištenje zaprimljenog otpada nakon čega ga preuzima ovlašteno poduzeće. Reciklažno dvorište je opremljeno raznovrsnom opremom koja je pogodna za prihvata različitih vrsta otpadnih materijala, ovisno o njegovom agregatnom stanju, veličini, gustoći i drugim svojstvima. U sklopu reciklažnog dvorišta je predviđena i kolna vaga zbog potrebe evidentiranja količine otpada.

4.2.1. 4. Način i uvjeti priključenja građevne čestice, odnosno građevine na prometnu površinu, komunalnu i drugu infrastrukturu

Spoj zahvata na prometnu površinu omogućen je spojem na lokalnu prometnicu tj. na Ulicu Ante Starčevića, koja se nalazi na k.č. br. 3364/2

Ovim projektom predviđena je opskrba vodom objekta za zaposlene te tri dodatne slavine za potreba visokotlačnog peraća te pranje platoa. Priključak na javnu vodoopskrbu će biti zapadno od lokacije objekta, što je vidljivo u hidrotehničkom dijelu projekta.

Vodomjerno okno dimenzija 2,00 m x 3,15 m smješteno je uz objekt za zaposlene u kojemu se nalaze kombinirani vodomjer za velike i male protoke.

Vodoopskrbna mreža će se izvesti oko platoa, kako bi se osigurala vodoopskrba objekta te priključak vode u reciklažnom dvorištu. Objekt za zaposlene je kontejner kućica koja ima sve potrebne priključke. Predviđena je hidrantska mreža, a predviđa se jedan nadzemni hidrant.

S cijele plohe asfaltiranog platoa skupljaju se oborinske vode preko slivnika i cjevovoda, a nakon tretiranja na taložniku i separatoru ulja i masti se ispuštaju u postojeći sustav javne odvodnje. Vodonepropusnost površinskog sloja postići će se asfaltnim zastorom na manipulativnoj površini. Odvodnja oborinskih voda riješena je nagibima površina kako je prikazano u hidrotehničkom projektu.

Sanitarni čvor se nalazi u objektu za zaposlene. Sustav odvodnje se predviđa od objekta za zaposlene koji se naručuje kao kontejner kućica sa svim priključcima. Predviđen je spoj fekalnih voda na sustav javne odvodnje preko kontrolnog kona.

Opskrba električnom energijom je osigurana spojem na javnu mrežu.

Postupanje i radne procedure u reciklažnim dvorištima moraju biti usklađene sa Zakonom održivom gospodarenju s otpadom (NN br. 94/13), Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN br. 23/14, NN br. 51/14, NN br. 121/15, NN br. 132/15) i drugim pravilnicima o postupanju s posebnim vrstama otpada.

Prema članku 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13) Grad Pleternica je dužna na svom području osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom (NN br. 94/13):

- zaprimati bez naknade i voditi evidenciju o zaprimljenom komunalnom otpadu nastalom u kućanstvu na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište: problematični otpad iz domaćinstva, otpadni papir, drvo, metal, staklo, plastiku, tekstil i krupni (glomazni) otpad,
- odvojeno skladištiti otpad u odgovarajućim spremnicima,
- predati otpad osobi ovlaštenoj za gospodarenje tom vrstom otpada,
- sudjelovati u sustavima gospodarenja posebnom kategorijom otpada na način propisan propisima kojima se uređuje gospodarenje posebnim kategorijama otpada,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem utvrđuje, u suradnji s tijelima jedinice lokalne samouprave, pravo korištenja usluga reciklažnog dvorišta bez naknade,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je zatražiti na uvid osobni identifikacijski dokument od osobe koja predaje otpad,
- osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem može zaprimati i otpad koji nije nastao na odgovarajućem području jedinice lokalne samouprave za koje je uspostavljeno to reciklažno dvorište kao i otpad koji nije nastao u kućanstvu.

Osoba koja predaje otpad snosi sve troškove gospodarenja tim otpadom.

Reciklažno dvorište treba biti opremljeno odgovarajućom vagom da bi se mogla voditi evidencija o količinama otpada).

Organiziranim skupljanjem određenih vrsta otpada u reciklažnom dvorištu dolazi do unapređenja kvalitete usluge i smanjivanja troškova u sustavu gospodarenja otpadom. Prednosti odvojenog sakupljanja u RD-u:

- građani mogu tijekom cijele godine, radnim danima i subotom, besplatno ili uz naknadu odložiti „zeleni“ otpad i ostale vrste otpada koje se primaju u reciklažnom dvorištu
- povećavaju se prikupljene količine otpada u reciklažnim dvorištima, čime se smanjuju prosječni troškovi sakupljanja glomaznog otpada i uvodi nadzor nad sakupljenim otpadom
- provodi se kvalitetnije odvojeno prikupljanje otpada i time stvara preduvjet za efikasnije recikliranje i uporaba (auto-gume, metali, rashladni uređaji, e-otpada, i drugo).

Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati od građanstva definirana je Pravilnikom o gospodarenju otpadom (NN br. 23/14, NN br. 51/14, NN br. 121/15, NN br. 132/15). Sukladno članku 14. gore navedenog Pravilnika na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja mora sadržavati sljedeće podatke:

RECIKLAŽNO DVORIŠTE
SKRAĆENI NAZIV TRGOVAČKOG DRUŠTVA ILI OBRTA
BROJ UPISA U OČEVIDNIK RECIKLAŽNIH DVORIŠTA
RADNO VRIJEME

Popis otpada kojeg je osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna zaprimati:

NAZIV	VRSTA	OPIS
Problematicni otpad	20 01 13*	otapala
	20 01 14*	kiseline
	20 01 15*	lužine
	20 01 17*	fotografske kemikalije
	20 01 19*	pesticidi
	20 01 21*	flourescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu
	20 01 23*	odbačena oprema koja sadrži klorofluorouglikje
	20 01 26*	ulja i masti koji nisu navedeni pod 20 01 25
	20 01 27*	boje, tinte, ljepila i smole, koje sadrže opasne tvari
	20 01 29*	deterdženti koji sadrže opasne tvari
	20 01 31*	citotoksici i citostatici
	20 01 33*	baterije i akumulatori obuhvaćeni pod 16 06 01*, 16 06 02* ili 16 06 03* i nesortirane baterije i akumulatori koji sadrže te baterije
	20 01 35*	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21* i 20 01 23*, koja sadrži opasne komponente
	20 01 37*	drvo koje sadrži opasne tvari
16 05 04*	plinovi u posudama pod tlakom (uključujući halone) koji sadrže opasne tvari	
15 01 10*	ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je oštećena opasnim tvarima	
15 01 11*	metalna ambalaža koja sadrži opasne krute porozne materijale (npr. Azbest), uključujući prazne spremnike pod tlakom	
otpadni papir	15 01 01	ambalaža od papira i kartona
	20 01 01	papir i karton
otpadni metal	15 01 04	ambalaža od metala
	20 01 40	metali

otpadno staklo	15 01 07	staklena ambalaža
	20 01 02	staklo
otpadna plastika	15 01 02	ambalaža od plastike
	30 01 39	plastika
otpadni tekstil	20 01 10	odjeća
	20 01 11	tekstil
krupni (glomazni) otpad	20 03 07	glomazni otpad
jestiva ulja i masti	20 01 25	jestiva ulja i masti
boje	20 01 28	boje, tiskarske boje, ljepila i smole koje nisu navedene pod 20 01 27*
deterdženti	20 01 30	deterdženti koji nisu navedeni pod 20 01 29
lijekovi	20 01 32	lijekovi koji nisu navedeni pod 20 01 31
baterije i akumulatori	20 01 34	baterije i akumulatori, koji nisu navedeni pod 20 01 33
električna i elektronička oprema	20 01 36	odbačena električna i elektronička oprema koja nije navedena pod 20 01 21 i 20 01 23
Građevni otpad iz kućanstva ¹	17 01 01	beton
	17 01 02	cigle
	17 01 03	crijep/pločice i keramika
	17 04 11	kabelski vodiči koji nisu navedeni pod 17 04 10*
	17 06 01*	izolacijski materijali koji sadrže azbest
	17 06 03*	ostali izolacijski materijali, koji se sastoje ili sadrže opasne tvari
	17 06 04	Izolacijski materijali koji nisu navedeni pod 17 06 01* i 17 06 03*
	17 06 05*	građevinski materijali koji sadrže azbest
	17 08 01*	građevinski materijali na bazi gipsa onečišćeni opasnim tvarima
	17 08 02	građevinski materijali na bazi gipsa koji nisu navedeni pod 17 08 01*
ostalo	08 03 17*	Otpadni tiskarski toneri koji sadrže opasne tvari
	08 03 18	Otpadni tiskarski toneri koji nisu navedeni pod 08 03 17*
	16 01 03	Otpadne gume
	18 01 01	Oštri predmeti (osim 18 01 03*)

Tablica: Postupanje s neopasnim otpadom – vrsta otpada i spremnici za prihvrat

VRSTE OTPADA	PODVRSTE	Oprema
Kartonska i papirna ambalaža		press kontejner za samopodizač 10m ³
Papir bez primjesa		zatvoreni kontejner za samopodizač 5m ³
Staklo	ambalažno	zatvoreni kontejner za samopodizač 5m ³
	ravno	otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 5m ³
Metali crni		otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 7m ³
Metalna ambalaža		zatvoreni kontejner za samopodizač 5m ³
Metali obojeni		zatvoreni kontejner za samopodizač 3m ³
Odjeća	odjeća	zatvoreni kontejner 1,5m ³
Tekstil		zatvoreni kontejner za samopodizač 7m ³
Plastika	PE kruta plastika	otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 7m ³
	PS kruta plastika	zatvoreni kontejner za samopodizač 7m ³
	folijarna	zatvoreni kontejner za samopodizač 5m ³
	Ostala kruta (ambalažna) plastika	zatvoreni kontejner za samopodizač 5m ³
	PET ambalaža	zatvoreni kontejner za samopodizač 5m ³
Automobilske gume		zatvoreni kontejner za samopodizač sa duplim vratima 10m ³
Drvo	S opasnim primjesama	otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 7m ³
	Komadno	otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 7m ³
EE- otpad	elektronički	zatvoreni kontejner za samopodizač 7m ³
EE-otpud	električni (bijela tehnika)	zatvoreni kontejner za samopodizač sa duplim vratima 10m ³
Građevni	šuta	otvoreni rol kontejner sa ceradom 14 m ³
Otpad koji sadrži primjese azbesta		otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 5m ³
Otpadna jestiva ulja		posude za stara jestiva ulja u montažnom kontejneru 500 l
Glomazni-pretežno metalni	dijelovi otpadnih vozila, ostali metalni otpad	Rolo kontejner sa vratima i otklopnim dvokrilnim pokrovom 32m ³
Glomazni- nemetalni	madraci, otpad miješanog sadržaja, namještaj i sl	Rolo kontejner sa vratima i otklopnim dvokrilnim pokrovom 32m ³

Napomena: Otvoreni kontejneri imaju ceradu za prekrivanje van radnog vremena ili vremenskih nepogoda (padaline, jak vjetar i sl)

Nadalje, **opći uvjeti** koje mora zadovoljiti reciklažno dvorište kao preduvjet rada su:

1. da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode i podzemne vode,
2. da je onemogućeno raznošenje otpada u okolišu, odnosno da je onemogućeno njegovo razlijevanje i/ili ispuštanje u okoliš,
3. da građevina ima podnu površinu otpornu na djelovanje otpada,
4. da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu,
5. da je građevina opremljena uređajima, opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara,
6. da su na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postavljene upute za rad,
7. da je mjesto obavljanja tehnološkog procesa opremljeno rasvjetom,
8. da građevina označena sukladno ovom Pravilniku,
9. da je do građevine omogućen nesmetan pristup vozilu,
10. da je građevina opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.

Pored navedenih općih uvjeta, budući da se u RD-u gospodari i **opasnim, tj. problematičnim otpadom** iz kućanstava, dodatno je potrebno zadovoljiti i sljedeće uvjete:

1. da je oprema koje se koristi za odlaganje problematičnog otpada natkrivena,
2. da je **onemogućen** dotok oborinskih voda na otpad,

Sam **tehnološki proces skladištenja** otpada je organiziran tako da se otpad skladišti odvojeno po svojstvu, vrsti i agregatnom stanju, a otpad se skladišti u primarnim spremnicima koji su:

1. izrađeni od materijala otpornog na djelovanje uskladištenog otpada,
2. izrađeni na način koji omogućava sigurno punjenje, pražnjenje, odzračivanje, uzimanje uzoraka te po potrebi osigurati nepropusno zatvaranje,
3. označeni čitljivom oznakom koja sadrži podatke o nazivu posjednika otpada, ključni broj i naziv otpada te u slučaju opasnog otpada, oznaku odgovarajućeg opasnog svojstva otpada.

Nadalje, podna površina treba biti lako periva i otporna na djelovanje uskladištenog otpada, a montažni kontejneri trebaju imati prirodnu ventilaciju.

Skladištenje **tekućeg otpada i otpada koji sadrži tekućine** mora biti organizirano tako da se u slučaju izlijevanja ili rasipanja otpada spriječi njegovo dospijevanje u okoliš ili sustav javne odvodnje otpadnih voda. Nadalje, skladištenje ove vrste otpada mora biti organizirano tako da postoji sekundarni spremnik kapaciteta od najmanje 110 posto kapaciteta najvećeg primarnog spremnika koji se nalazi na slivnoj površini tog sekundarnog spremnika, odnosno 25 posto kapaciteta svih primarnih spremnika na istoj slivnoj površini, a odvodi tekućine sa slivne površine skladišta, ukoliko postoje, moraju biti povezani s nepropusnim kolektorom do spremnika za obradu otpadne vode.

Ulaz donositelju **problematičnog otpada u montažni kontejner za opasni otpad** ili pristup **montažnom kontejneru ili ormaru za zapaljive tekućine**, moguć je samo u pratnji ovlaštene osobe reciklažnog dvorišta. Na ulazu u navedene treba postaviti ploče poput „Zabranjen ulaz neovlaštenim osobama“ i „Zabranjeno pušenje“. Navedeni montažni kontejneri **moraju** biti pod neprekidnim nadzorom.

Tablica: Postupanje s problematičnim otpadom – vrsta otpada i spremnici za prihvata

VRSTE OTPADA	Oprema
ulja mineralna	regal za smještaj posuda za otpadna ulja 1000 l
otpadna jestiva ulja	regal za smještaj posuda za otpadna ulja 1000 l
akumulatori	tipski kontejner 1 m ³
baterije	tipski kontejner 80 l
boje, tinte, ljepljiva i smole	tipski kontejner 80 l
otpadne tiskarski toneri	tipski kontejner 80 l
oštri predmeti	tipski kontejner 80 l
stari lijekovi	tipski kontejner 80 l
fluorescentne cijevi i ostali otpad koji sadrži živu	tipski kontejner 1,65 m ³
deterdženti koji sadrže opasne tvari	boks paleta s tankvanom
deterdženti	Ormar za kemikalije
citotoksici i citostatici	tipski kontejner 80 l
drvo koje sadrži opasne tvari	otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 7m ³
zapaljive tekućine (otapala; fotografske kemikalije; boje, tinte, ljepljiva i smole koje sadrže opasne tvari; plinovi u posudama pod tlakom koji sadrže opasne tvari; ambalaža koja sadrži ostatke opasnih tvari ili je onečišćena opasnim tvarima)	Ormar za skladištenje zapaljivih tekućina sa tankvanom zapremine 160 l.
metalna ambalaža pod tlakom	boks paleta s tankvanom
elektronski otpad opasni	ormar za elektronički otpad
kiseline	polica sa sekundarnim spremnicima
lužine	polica sa sekundarnim spremnicima
pesticidi, oprema s klorofluorogljicima	polica sa sekundarnim spremnicima

U montažnom kontejneru za opasni otpad, uz ostale vrste opasnog otpada koje se primaju u reciklažnom dvorištu, tekući otpad nepodudarnih kemijskih svojstava poput kiselina, lužina, oksidansa i sl. a koji se prima u originalnoj ambalaži, privremeno se skladišti odvojeno onemogućavajući da u slučaju istovremenog izlivanja ili rasipanja može doći do kemijskih reakcija.

Montažni kontejner ili ormar za odvojeno privremeno skladištenje zapaljivih tekućina (tj. otpada koji ima svojstvo H1, H2, H3-A, H3-B i/ili H12), a koje se primaju u originalnoj ambalaži, trebaju biti stalno zaključani osim za vrijeme kada u iste ovlaštena osoba reciklažnog dvorišta smješta otpadni materijal donositelja ili vrši predaju ovlaštenom koncesionaru.

Radi bolje preglednosti RD-a i pristupačnosti korisniku, uz svaki kontejner treba biti postavljena ploča (npr. veličine 800x500 mm) s natpisom vrste otpada koji se može odložiti u određeni spremnik, ormar ili montažni kontejner. Zaposleni u prostoru reciklažnog dvorišta dužni su usmjeravati, nadzirati i pomoći donositelju otpada pri odlaganju težih predmeta na za to predviđeno mjesto.

Nadalje, rad RD-a, se sastoji i od sljedećih aktivnosti:

- informiranje i educiranje korisnika od strane ovlaštenih osoba u RD-u
- usmjeravanje donositelja otpada u prostoru reciklažnog dvorišta
- odvoz sakupljenog privremeno uskladištenog otpada pravodobnim obavještanjem nadležne službe za pozivanje koncesionara
- vaganje otpada donositelja po potrebi, a obavezno vaganje punih i praznih kontejnera ili posuda u kojima se sakuplja otpadni materijal
- vođenje očevidnika, izrada pratećih listova i ostale dokumentacije
- Za učinkoviti rad RD-a korisno je da stanovništvo putem medija, letaka i sl. bude informirano ili upoznato o postojanju reciklažnog dvorišta, te da već prije dolaska na lokaciju budu informirani:
- o načinu postupanja s otpadom
- o tome koje se vrste otpada mogu odložiti u prostoru za skladištenje neopasnog komunalnog otpada
- i općim uputama o gospodarenju otpadom.

Tehnologija rada u reciklažnom dvorištu

Opis tehnologije rada u reciklažnom dvorištu daje se za neopasni i problematični otpad nastao u kućanstvima, a podijeljen je na operacije koje se odnose na rad s korisnicima (donositeljima otpada) i rad zaposlenika RD-a s koncesionarima, tj. ovlaštenim skupljačima ili oporabiteljima.

Operacije koje se odnose na korisnike RD-a su sljedeće:

1. Otpad se na ulazu reciklažnog dvorišta prijavljuje i od nadležnog osoblja kontrolira, evidentira, po potrebi važe, a donositelj otpada se upućuje na mjesto ili mjesta gdje treba odložiti pojedine donesene vrste otpada.
2. Prilikom odlaska na mjesto istovara otpada, posjetitelj ili korisnik RD-a, tj. donositelj otpada, pridržava se pravila kretanja i ponašanja u RD-u koja mu na ulazu priopćava zaposlenik RD-a.
3. Ovisno o vrsti otpada, donositelju otpada pomaže osoblje RD-a (pomoć pri istovaru, otključavanje i otvaranje vrata spremnika i dr.).
4. Nakon istovara otpada donositelj se upućuje prema izlazu i po potrebi obavlja vaganje praznog vozila kojim je otpad bio dovezen na ugovornoj vagi trećeg lica te obavlja druge potrebne radnje (izdavanje potvrde o težini otpada, računa i dr).

Operacije koje se odnose na zaposlenike RD-a su sljedeće:

1. Zaposlenik RD-a **na početku radnog vremena RD-a** treba imati u funkciji sve sustave za rad s korisnicima RD-a.
2. U reciklažnom dvorištu se **ne vrši nikakva obrada otpada** osim prešanja kartonske i papirne ambalaže pomoću preše koje su sastavni dio kontejnera za prihvat iste. Upravljanje opremom za prešanje obavlja ovlašteno osoblje RD-a.
3. Pri radu s glomaznim otpadom, bijelom tehnikom i drugim materijalima koji se odlažu u rolo kontejnere, zaposlenik RD-a otpadni materijal koji je zaprimio slaže unutar zatvorenog kontejnera (sa ili bez skladišne opreme za manipulaciju, npr. viličari i dr.) kako bi **maksimalno iskoristio prostor** kontejnera. Ukoliko mu je potrebno svjetlo koristi prenosivu prijenosnu baterijsku LED svjetiljku koju vješa na prikladno mjesto na unutarnjoj stranici kontejnera.

4. Nakon što se prihvatni spremnici u RD-u napune s odgovarajućom vrstom otpada, poziva se ovlašteno skupljač ili oporabitelj za određene vrste otpada, odnosno voditelj RD-a organizira vaganje, prijevoz ili pretovar otpada u drugo vozilo koje otpad odvozi na drugo mjesto gdje se obavlja predobrada ili obrada otpada, odnosno definira način i vrijeme preuzimanja otpada radi nesmetanog odvijanja rada s korisnicima RD-a (npr. dovoz zamjenskog spremnika ili kontejnera

koji trebaju biti jednaki po kapacitetu, obliku, mehaničkim i drugim svojstvima, izradi, boji, a ukoliko navedeno nije moguće, odvezeni kontejner se prazan vraća u RD tako da bude spreman za rad s korisnicima na početku idućeg radnog dana ili se u RD-u osigurava stalna prisutnost praznog zamjenskog kontejnera traženih karakteristika)

5. **Preuzimanje otpada** pražnjenjem spremnika (posude, kontejneri) s otpadom može se obavljati na više načina:

a. **odvozom** iz reciklažnog dvorišta i pražnjenje izvan lokacije RD-a (npr. u krugu ovlaštenog skupljača ili obrađivača),

b. **ručnim ili strojnim pretovarom** otpada iz kontejnera u prijevozno sredstvo koncesionara pomoću "grajfera" (priključak za zahvaćanje otpada), viličara, odnosno ručno zavisno o vrsti materijala koji se pretovara. Rolo kontejneri, ukoliko se ne odvoze iz reciklažnog dvorišta na pražnjenje, mogu se unutar kruga RD-a prazniti odozgor "grajferom" (nakon podizanja krovnog elementa kontejnera) ili kroz vrata viličarom kojima su se i punili kontejneri otpadnim materijalima donositelja, ili

c. kombiniranim načinom.

6. Prilikom ulaza i izlaza ovlaštenog skupljača ili obrađivača radi **odvoza otpada** iz reciklažnog dvorišta, obavlja se vaganje praznog i punog vozila te ispunjava očevidnik. U skladu s propisima, ispunjavaju se i drugi propisani obrasci.

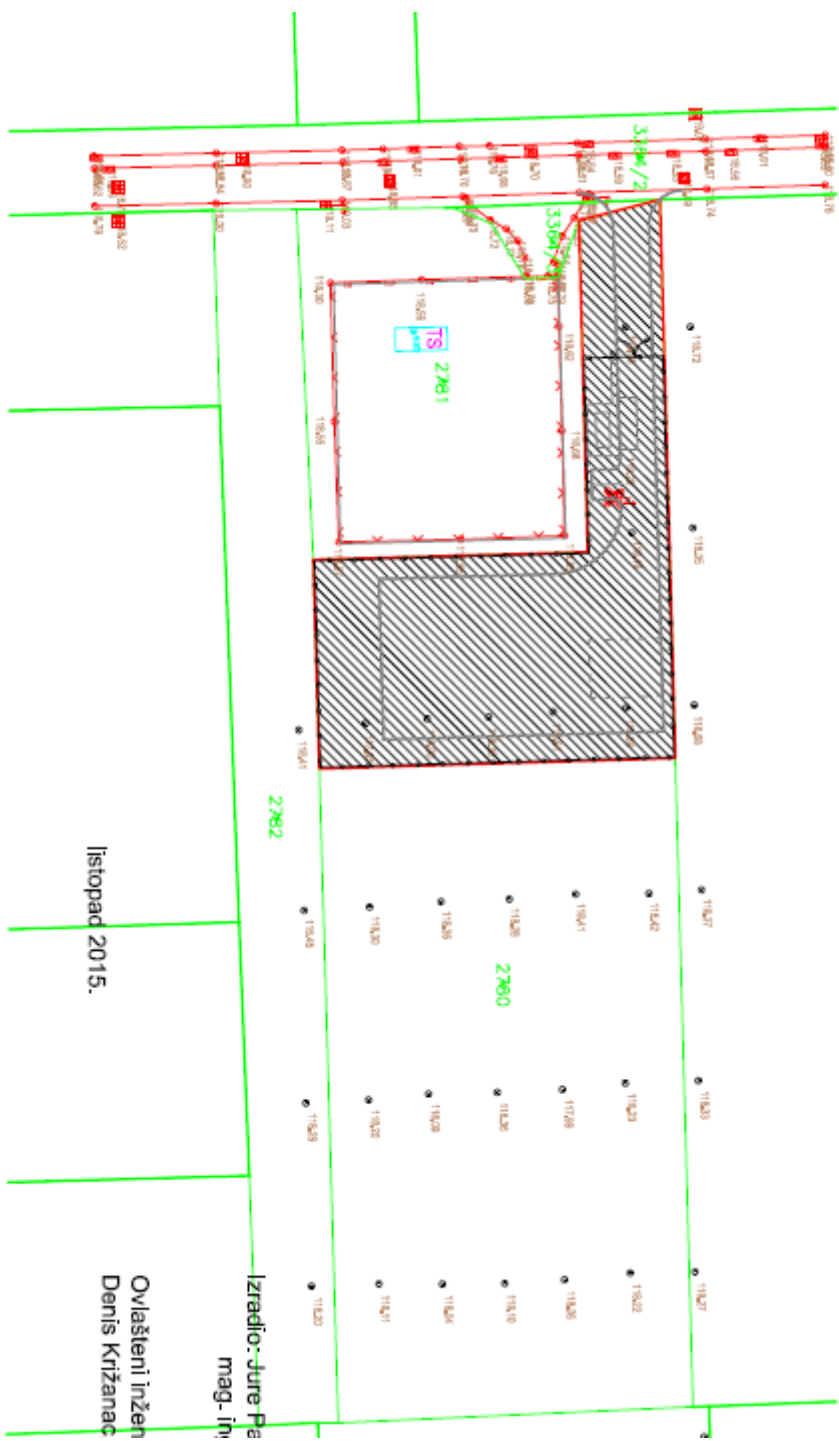
Oprema reciklažnog dvorišta

U nastavku se daje prikaz broja opreme za prihvati i privremeno skladištenje otpada te ostale potrebne opreme u reciklažnom dvorištu.

Tablica: Vrste i količina potrebne opreme za prihvat i skladištenje otpada

Vrsta opreme	Količina, kom
Pres kontejner 10 m ³	1
Roll kontejner sa otklopnim pokrovom 32m ³	2
Roll kontejner otvoreni sa ceradom 14m ³	1
Zatvoreni kontejner za samopodizač 7m ³	3
Otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 7m ³	4
Zatvoreni kontejner za samopodizač 5m ³	6
Otvoreni kontejner za samopodizač sa ceradom 5m ³	2
Zatvoreni kontejner za samopodizač 3m ³	1
Zatvoreni kontejner za samopodizač sa duplim vratima 10m ³	2
Kontejner za odjeću i obuću	1
Spremnika za mineralna ulja od 1000 l	1
Spremnika za jestiva ulja od 1000 l	1
Kontejner za stare akumulatore	1
Kontejner za stare baterije 80 l	2
Kontejner za boje,tinte, ljepila i smole	1
Boks paleta s tankvanom	2
Ormar za zapaljive tekućine	1
Kontejner za stare lijekove 80 l	1
Kontejner za cititoksike i citostatike 80 l	1
Kontejner za fluorescentne cijevi i štedne sijalice	1
Ormar za opasni elektronski otpad	1
Polica sa sekundarnim spremnicima za lužine	1
Polica sa sekundarnim spremnicima za kiseline	1
Polica sa sekundarnim spremnicima za pesticide i opremu sa fluorouglicima	1
Ormar za kemikalije	1
Kontejner za oštre predmete	1
Kontejner za otpadne tiskarske tonere	1

Slika: smještaj objekta na čestici

**URED OVLAŠTENOG
INŽENJERA GEODEZIJE
DENIS KRIŽANAC, DIPLOMIRAN, INŽ. GEOD.,
VUKOVARSKA 18 / 1 KAT * HR - 34 000 PO ŽEGA
TEL: 054 312 217(FAX) 054 312 212(ŠMI) 054 362 285
CIBR: 88079912770**

**U. O. PLETERNICA   MBR: 327620
C. Č. 2780**

**GEODETSKI SITUACIJSKI NACRT
STVARNOG STANJA**

4.3. REGIONALNI CENTAR ZA GOSPODARENJE OTPADOM ŠAGULJE

Centar za gospodarenje otpadom Šagulje planiran je u mjestu Šagulje kod Nove Gradiške. Izmjenama i dopunama Plana gospodarenja otpadom RH (NN 46/15) predviđeno je da će Centar biti za područje Brodsko-posavske (izuzev općina koje idu na Orlovnjak) i Požeško-slavonske županija te za dio Sisačko-moslavačke (Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Popovača, Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Lipovljani, Majur, Sunja, Velika Ludina).

Župani Požeško-slavonske, Sisačko-moslavačke i Brodsko-posavske županije potpisali su Društveni ugovor kojim započinje realizacija projekta Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Šagulje. Vrijednost projekta Regionalnog centra za gospodarenje otpadom Šagulje je 130.000.000,00 kn i bit će financiran europskim sredstvima iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014-2020. u 90 postotnom iznosu, dok će županije navedeni projekt sufinancirati u preostalom iznosu od 10 posto.

Hrvatska bi do 2022. trebala na deponije odložiti manje od 25 posto ukupno proizvedenog komunalnog otpada, a odvojeno prikupiti oko 60 posto. Centri za gospodarenje otpadom predstavljaju investicijske projekte u infrastrukturi za gospodarenje komunalnim otpadom. U siječnju ove godine usvojen je Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022., čime je otvorena mogućnost korištenja 475 milijuna eura iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija. Planom su predviđene aktivnosti koje će poticati sprječavanje nastanka otpada, ponovnu uporabu, recikliranje i kompostiranje, a važnije mjere iz plana su odvojeno prikupljanje na kućnom pragu, uvođenje stimulativnih mjera pri naplati javne usluge prikupljanja otpada prema sastavu i količini te uvođenje naknade za odlaganje komunalnog otpada.

Centri za gospodarenje otpadom najefikasnije su rješenje za potpunog zbrinjavanje otpada, posebice onog koji nije moguće preraditi u nove sirovine. Realizacijom ovog projekta uspostaviti će se cjeloviti sustav gospodarenja otpadom u Brodsko-posavskoj, Požeško-slavonskoj i dijelu Sisačko-moslavačke županije, smanjenje štetnih utjecaja na okoliš i uspostava samoodrživog financiranja sustava gospodarenja komunalnim otpadom.

Regionalni Centar za gospodarenje otpadom "Šagulje d.o.o"

4.4. PODACI O LOKACIJAMA ONEČIŠĆENIM OTPADOM I NJIHOVOM UKLANJANJU

4.4.1. Lokacije divljih odlagališta na području Grada Pleternice

Ovisno o potrebama na terenu pristupa se sanaciji manjih divljih odlagališta. Sanacija takvih odlagališta obavlja se nakon što se primijeti njihov nastanak, a sanaciju obavlja Pleternički komunalac d.o.o. za Grad Pleternicu. Od većih divljih odlagališta na području Grada definirano je 2 lokacije:

- uz poljski put između naselja Pleternice i Frkljevci
- iza naselja Gradac, uz županijsku cestu (Pleternica - Kutjevo)

Od navedenih divljih odlagališta, sanirano je ono između naselja Pleternice i Frkljevci. Nakon što je lokacija očišćena, postavili su se vidljivi znakovi da je na lokaciji zabranjeno odlaganje otpada.

Za sanaciju ostalih odlagališta osigurat će se sredstva u proračunu za 2018. godinu i ista će biti uklonjena.

Male količine divljih odlagališta otpada na području Grada Pleternice, su posljedica što se na javnim površinama još uvijek nalaze kontejneri od 5 m³. Česte su situacije da se u te kontejnere i u okolici istih odlože ogromne količine svih vrsta otpada, pa i građevinskog. Te lokacije su već dugi niz godina crne točke na kojima se nepropisno odlaže otpad.

4.4.2. Uspostava evidencije i kontrole lokacija onečišćenih otpadom

Nakon što se uvede naplata otpada po količini, procjenjuje se da će porasti broj divljih odlagališta. Neki će građani nesavjesno odbacivati otpad u okoliš da bi smanjili iznos na računu za odvoz otpada. Mjere sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš definirane su ZOGOom (čl. 36.). Način provedbe mjera propisanih ovim člankom uređuju se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave.

Zbog toga će Grad Pleternica donijeti navedenu Odluku, te uspostaviti elektronski sustav evidencije lokacija onečišćenih otpadom, a svi građani moći će prijaviti takve lokacije preko web stranice. Locirane površine će redovito obilaziti komunalni redari, a ukoliko se na određenoj lokaciji češće nepropisno odlaže otpad, razmotrit će se postavljanje video-nadzora. Mjere su navedene u idućem poglavlju.

5. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA SMANJIVANJA ILI SPRJEČAVANJA NASTANKA OTPADA, UKLJUČUJUĆI IZOBRAZNO-INFORMATIVNE AKTIVNOSTI I AKCIJE PRIKUPLJANJA OTPADA

Postizanje ciljeva definiranih PGORH i ovim Planom u gospodarenju otpadom planirano je provedbom mjera, a posebno izgradnjom planiranih građevina za gospodarenje otpadom navedenih u poglavlju 4. ovog Plana. Ispunjenje ciljeva postiže se provedbom ovih mjera i projekata, te provedbom odredbi definiranih ZOGO-om i pripadajućih podzakonskih akata, prije svega Uredbe. Opći cilj svih ovih mjera je uspostava i kontinuirano unaprjeđenje cjelovitog sustava održivog gospodarenja otpadom na području Grada Pleternice.

5.1. Mjere sprječavanja nastanka otpada

5.1.1. Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5 % u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini

Za postizanje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5 % u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini potrebno je provesti mjere navedene u Tablici niže:

Tablica: Mjere za ostvarenje Cilja 1.1. Smanjenje ukupne količina proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini

Red. Br	Mjera	Opis	Nositelj	Mogući izvor financiranja	Rok
1	Provedba mjera Sprječavanja nastanka otpadom PGORH	Opis mjera naveden je u slijedećoj tablici	Grad Pleternica	-	-
2	Provedba mjera definiranih Odlukom o implementaciji PGORH	-mjere navedene u tablici br. 2.	Grad Pleternica	-	-

3	Kućno kompostiranje	- nabava i distribucija kućnih kompostera - izrada i podjela edukacijsko informativnih materijala - održavanje radionica i edukacija, s naglaskom na ruralna područja Grada Pleternice	Grad Pleternica / Komunalac Požega	Grad Pleternica / Komunalac Požega / FZ OEU/EU	2020.
4	Edukacija lokalnog stanovništva	- provođenje komunikacijske kampanje o održivom gospodarenju otpadom, s naglaskom na sprječavanje nastanka otpada - izrada godišnjeg Plana provođenja edukativno informativnih aktivnosti i mjera - edukacija o potrošačkim navikama (korištenje trajne ambalaže, većih pakiranja, kupovati proizvode u ambalaži koja se može reciklirati, kupovati svježe proizvode itd.)	Grad Pleternica / Komunalac Požega	EU/Grad Pleternica / Komunalac Požega	kontinuirano

5	Izrada cjenika koji potiče smanjenje nastanka MKO	-Korisnika javne usluge cijenom motivirati na sprječavanje nastanka otpada	Komunalac Požega	Komunalac Požega	2018.
6	Odlukom o načinu pružanju javne usluge prikupljanja BO i MKO motivirati smanjenje nastanka otpada i odrediti ugovorne kazne kojima se potiče smanjenje nastanka otpada	-uvesti naplatu po količini otpada (volumen i br. odvoza) -kažnjavati nesavjesno odnošenje prema otpadu	Grad Pleternica	Grad Pleternica	2018
7	Komunalno redarstvo	-Na terenu ispitivati provođenje navedenih mjera i sankcionirati nepoštivanje legislative	Grad Pleternica	Grad Pleternica	kontinuirano

5.1.2. Mjere definirane Planom sprječavanja nastanka otpada RH

Sprječavanje nastanka otpada pridonosi ostvarenju sljedećih općih ciljeva gospodarenja otpadom:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada
- očuvanje prirodnih resursa
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari u okoliš
- smanjenje opasnosti za zdravlje ljudi i okoliša

Postizanje ovih ciljeva bit će omogućeno implementacijom mjera navedenih u tablici niže. Mjere potrebne za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada još uvijek nisu u potpunosti prisutne u postojećem sustavu gospodarenja otpadom Grada Pleternice. Isto tako, ne postoji dovoljno komunalne infrastrukture (vezano za gospodarenje otpadom) za njihovu primjenu, važeći propisi se samo djelomično ili neodgovarajuće primjenjuju, te je prisutna relativno niska svijest građana o otpadu kao problemu.

Također, implementacija navedenih mjera uvelike ovisi i o uspostavi sustava gospodarenja otpadom na nacionalnom i regionalnom nivou.

Suština izbjegavanja nastanka otpada je: „Najbolji otpad je onaj, koji uopće ne nastane“. To podrazumijeva da otpad koji se izbjegne ne oštećuje čovjekovo zdravlje i okoliš i ne troše se sredstva za njegovu obradu i/ili odlaganje.

Provođenjem navedenih mjera pokušavaju se postići navedeni specifični ciljevi:

- Sprječavanje nastanka komunalnog otpada
- Sprječavanje nastanka biootpada
- Sprječavanje nastanka EE otpada
- Sprječavanje nastanka otpadnog papira i kartona
- Sprječavanje nastanka građevnog otpada

Tablica: Mjere sprječavanja nastanka otpada prema PGO RH i njihova implementacija na području Grada Pleternice

Mjera	Implementacija mjere na području Grada Pleternice	Specifični cilj
1. Poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja	-nakon uspostave poticajne naknade i uvjeta koji materijal mora zadovoljiti, izgradnjom RD za građevinski otpad na području Grada Pleternice, bit će dostupan materijal za rušenje na korištenje	Sprječavanje nastanka građevnog otpada
2. Promicanje održive gradnje	educiranje, promicanje i poticanje na održivu i „zelenu gradnju“ na području Grada Pleternice - provedba mjere u sklopu izgradnje RD za građevni otpad	
3. Organizacija informativno edukativne kampanje na temu sprječavanje nastanka otpada od hrane	-u provedbi edukativne kampanje koja će se provoditi na području Grada, naglašavati sprječavanje nastanka otpada od hrane (edukacija o potrošačkim navikama) -distribucija edukativnih materijala nacionalne kampanje koji potiče smanjenje nastanka otpada od hrane -apelirati na poljoprivredne i gospodarske subjekte koji posluju s hranom da provode mjere sprječavanja nastanka otpada od hrane, provedba mjera „od polja do stola“	Sprječavanje nastanka biootpada
4. Uspostava sustava doniranja hrane	-distribucija edukativnih materijala nacionalne kampanje -poticati i organizirati inicijative potrebitima u suradnji s civilnim sektorom (npr. Crveni križ) - poticati i organizirati inicijative doniranja hrane za životinje	
5. Promicanje kućnog kompostiranja	-navedeno u prethodnoj tablici	
6. Poticanje sprječavanja nastanka otpadnih vrećica	- dijeljenje i poticanje na korištenje platnenih vrećica putem edukativno-komunikacijske kampanje	Sprječavanje nastanka komunalnog otpada, EE otpada i otpadnog papira

7. Organizacija komunikacijske kampanje	-navedeno u prethodnoj tablici	i kartona, sprječavanje nastanka građevnog otpada
8. Poticanje „zelene“ i održive javne nabave	-Grad Pleternica će prilikom provedbe javnih nabava uključivati okolišne kriterije, te specificirati trajnije proizvode, mogućnost višekratne upotrebe, smanjenu ambalažu i sniženu razinu toksičnosti -nabava energetske učinkovite i ekološki prihvatljivih proizvoda, radova i usluga	
9. Poticanje razmjene i ponovne uporabe isluženih proizvoda	-održavanje edukacija i radionica u školama i vrtićima u kojima se obnavljaju i popravljaju isluženi proizvodi -poticanje na ponovnu uporabu u sklopu komunikacijske kampanje -aktivna suradnja s „obrtnicima“ koji djeluju na području Grada, te udrugama i socijalnim ustanovama -uključivanje dugotrajno nezaposlenih i ostalih marginaliziranih skupina u aktivnosti ponovne uporabe	

Indikatori uspješnosti provedbe Plana za cilj smanjenja ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada odnosile bi se na:

- broj podijeljenih kompostera na području Grada,
- broj održanih edukacija o gospodarenju otpadom na području Grada s brojem stanovnika Grada koji su prisustvovali edukaciji,
- podaci o količini ponovno upotrijebljenih predmeta (prodanih, doniranih itd.)
- godišnje evidencije o količinama proizvedenog otpada na području Grada,
- analize sastava MKO prema potrebi,
- evidencija broja odvoza MKO po domaćinstvu,
- evidencija broja odvoza BO po domaćinstvu
- količine prikupljenog BO
- brojnost projekata suradnje i provođenje mjera propisanih Odlukom o implementaciji PGORH
- Količina ponovno upotrijebljenog građevnog otpada
- Količina provedenih „zelenih“ javnih nabava

5.2. Mjere za ostvarenje cilja 5. Provođenje edukativno-informativnih aktivnosti:

Grad Pleternica planira u narednom periodu intenzivnije održavati edukativno-informativne aktivnosti. Planira se krajem svake godine izrađivati sustavni cjelogodišnji plan edukacije lokalnog stanovništva koji će sadržavati navedene aktivnosti:

- edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Grada za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
- poticanje aktivne suradnje s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,

- održavanje javnih tribina, edukacija i radionica na temu gospodarenja otpadom
- Izrada video-materijala (edukativnih filmova)
- osnovne informacije o mogućnostima sprječavanja i smanjenja nastanka otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (lokalni portali, web stranice, društvene mreže), na panoima, vozilima, u reciklažnom dvorištu
- uvesti kontakt telefon i e-mail za komunikaciju s građanima
- kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,
- izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, divlja odlagališta i dr.)
- istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša općenito,
- oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu reciklažnog dvorišta

Prvi korak je upoznati građane s novim PGORH i Planom gospodarenja otpadom Grada Pleternice, te novom Uredbom o gospodarenju komunalnim otpadom. Kroz lokalne medije i portale, društvene mreže i web-stranice, planira se kontinuirano provoditi kampanja kojom će se poticati lokalno stanovništvo da smanjuje proizvodnju otpada (kućno kompostiranje, izbacivanje jednokratnih proizvoda iz upotrebe, pametna kupnja „većih pakiranja“ itd.) i poticati ih se na korištenje reciklabilnih materijala i odvajanje korisnog otpada. U kampanji će se najviše koristiti video-materijal.

U školama i vrtićima planiraju se minimalno 1 godišnje održavati predavanja i radionice vezane za održivo gospodarenje otpadom.

U sklopu projekta „Građenje i opremanje reciklažnog dvorišta“ jedan od projektnih elemenata je provođenje informativnih i edukativnih aktivnosti. Edukacijom će se podići svijest građana, tako da više ne odlažu u istoj mjeri problematični otpad, glomazni otpad i druge korisne sastavnice komunalnog otpada u spremnike za miješani komunalni otpad ili u okoliš.

Pretpostavka je da će se kvalitetno razrađenim informativno – edukativnim aktivnostima građane usmjeriti ka odvojenom prikupljanju komunalnog otpada – naglasak informiranja staviti na lokaciju reciklažnog dvorišta i mogućnostima predaje otpada bez naknade kao i na podizanje svijesti građana i njihove spremnosti za sudjelovanjem u odvojenom prikupljanju korisnih sastavnica komunalnog otpada i pravilnom zbrinjavanju problematičnog otpada.

Indikatori za uspješnost provedbe mjera izobrazno-informativnih aktivnosti su:

- broj godišnjih edukacija o gospodarenju otpadom na području Grada,
- broj stanovnika Grada koji su prisustvovali edukacijama,
- godišnja financijska sredstva od strane Grada i Komunalac Požega d.o.o. koja su uložena u izobrazno-informativne aktivnosti,
- broj godišnjih objava u medijima vezano uz gospodarenje otpadom na području Grada i statistički podaci o čitanosti, slušanosti itd.
- broj podijeljenih edukativnih materijala (letci, brošure i sl.)
- provođenje edukacijskih aktivnosti prema državnom Programu izobrazno-informativnih aktivnosti o održivom gospodarenju otpadom

Održivo gospodarenje otpadom jedino funkcionira ako se sve razine jednako uključe, od samih proizvođača otpada (građani i gospodarstvo), uprave Grada, komunalnih društava, odnosno prijevoznika, sakupljača i oporabitelja otpada. Da bi se smanjilo odlaganje otpada,

prvi korak je pravilno odvajanje otpada na mjestu nastanka. To se odnosi na kućanstva i gospodarske subjekte.

Da bi se postiglo pravilno odvajanje, korisnici (lokalno stanovništvo) se moraju educirati kako to pravilno napraviti. Prije svega se to odnosi na mlađi uzrast, koje treba naučiti od samog početka kako održivo gospodariti otpadom.

5.3. Akcije prikupljanja otpada

Akcije prikupljanja otpada nisu se redovito održavale na području Grada Pleternice. Grad Pleternica će poticati suradnju s udrugama i komunalnim društvom u organiziranju akcija prikupljanja različitih vrsta otpada. Planira se izrađivati godišnji Plan održavanja akcija prikupljanja otpada, s obzirom na ostvarenu suradnju i dostupna financijska sredstva, te mogućnosti zbrinjavanja takve vrste otpada.

Prije svega će se ciljati na akcije prikupljanja ovih vrsta otpada:

- otpadnih ulja
- otpadnih guma
- tekstila
- EE otpada
- starih lijekova
- otpad koji se može ponovno upotrijebiti
- zeleni otpad

Indikatori za uspješnost provedbe ove mjere su:

- broj akcija prikupljanja otpada
- količine po vrstama otpada prikupljene putem akcija prikupljanja

6. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

6.1. Mjere za ostvarenje cilja 1.4. Odložiti na odlagalištu manje od 25% mase proizvedenog komunalnog otpada

Za ostvarenje cilja 1.4. potrebna je provedba mjera navedenih u tablici niže.

Tablica : Mjere za ostvarenje cilja 1.4. Odložiti na odlagalište Vinogradine manje od 25 % mase proizvedenog komunalnog otpada

Red. Br	Mjera	Opis	Nositelj	Mogući izvor financiranja	Rok
1	Ostale mjere	Provedba svih ostalih mjera navedenih u Planu	Grad Pleternica /Komunalac Požega d.o.o.	Grad Pleternica /Komunalac Požega d.o.o./ PSŽ/EU/FZO EU	Kontinuirano

2	Predaja otpada u RCGO	Nakon uspostave RCGO ili nakon zapunjenja kapaciteta odlagališta	Komunalac Požega d.o.o.	Komunalac Požega d.o.o.	Uvjetovano izgradnjom RCGO
---	-----------------------	--	-------------------------	-------------------------	----------------------------

Da bi se postigao navedeni cilj, potrebno je intenzivno i kontinuirano provoditi sve mjere navedene u Planu.

Osoba koja upravlja odlagalištem dužna je određivati masu otpada odgovarajućim uređajem umjerenim za određivanje mase povezanim sa sustavom identifikacije vozila (npr. Sustav za praćenje registarskih oznaka vozila), sukladno ZOGO-u.

6.1.1. Naknada za odlaganje komunalnog otpada

U svrhu ispunjenja navedenog cilja, ZOGO-om je propisana naknada za odlaganje komunalnog otpada na neusklađenim odlagalištima. +

Najveća dopuštena masa otpada koja se godišnje odlaže na svim neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj iznosi:

1. 1.710.000 tona do 31. prosinca 2013.
2. 1.410.000 tona do 31. prosinca 2014.
3. 1.210.000 tona do 31. prosinca 2015.
4. 1.010.000 tona do 31. prosinca 2016.
5. 800.000 tona do 31. prosinca 2017.

Najveća dopuštena masa otpada koji se u kalendarskoj godini smije odložiti na neusklađeno odlagalište jednaka je umnošku ukupne mase otpada kojeg je te godine dopušteno odložiti u Republici Hrvatskoj na neusklađena odlagališta i koeficijenta neusklađenog odlagališta.

Koeficijent neusklađenog odlagališta je omjer mase odloženog otpada na tom neusklađenom odlagalištu i ukupne mase odloženog otpada u Republici Hrvatskoj na svim neusklađenim odlagalištima u prethodnoj godini.

MZOEU najmanje jednom godišnje rješenjem utvrđuje usklađenost odložene količine otpada na odlagalištu ili neusklađenom odlagalištu u odnosu na dopuštenu količinu odloženog otpada.

Kako bi se izbjeglo ili smanjilo plaćanje ove naknade nužna je provedba svih mjera navedenih u ovom Planu i postizanje cilja 1.4.- smanjiti odlaganje otpada na 25 %. Smanjenje količine otpada koji se odlaže na odlagalištu Vinogradine te usklađenje odlagališta sa svim okolišnim i zakonskim zahtjevima, primarni je cilj Grada Pleternice.

Indikatori uspješnosti provedbe Plana za cilj smanjenja odloženog komunalnog otpada su:

- ukupne godišnje količine odloženog otpada
- ukupne godišnje količine odvojeno prikupljenog otpada na području Grada,
- analiza MKO s područja Grada kako bi se pratile količine otpada koji se kućno kompostira
- iznos naknade za odlaganje otpada

6.2.Mjere za ostvarenje cilja 4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom

Mjere potrebne za ostvarenje ovog cilja navedene su u tablici niže.

Tablica: Mjere potrebne za ispunjenje Cilja 4. Sanirati lokacije onečišćene otpadom

Red. Br.	Mjera	Opis	Nositelj	Mogući izvori financiranja	Rok
1	Sanacija divljih odlagališta	Sanirati sva divlja odlagališta na području Grada Pleternice	Grad Pleternica / Pleternički komunalac d.o.o.	Grad Pleternica	Kontinuirano
2	Donijeti Odluku o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada	Odlukom definirati mjere i prekršajne odredbe	Grad Pleternica	-	2018.

Sanaciju divljih odlagališta provoditi na način:

- Izvršiti detaljan pregled, utvrditi vlasnika zemljišta na kojem se nalazi otpad, izdati rješenje o uklanjanju. Ako je vlasnik zemljišta Grad, potrebno je zemljište ograditi i onemogućiti daljnji pristup.
- Ukloniti otpad na propisani način.
- Uspostaviti nadzor (česte kontrole, kamere i sl.) koji bi onemogućio daljnje odlaganje otpada na predmetnu lokaciju.
- Novčano kazniti osobe za koje se utvrdi da nepropisno odlažu otpad
- Uspostaviti sustav prijava divljih odlagališta (putem web-obrasca, e-maila ili telefona)

Način provedbe mjera uređuju se odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave o mjerama za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada i mjerama za uklanjanje odbačenog otpada, koja se odmah po donošenju dostavlja Ministarstvu, te objavljuje u službenom glasilu i na mrežnim stranicama jedinice lokalne samouprave

Indikatori uspješnosti provedbe ovih mjera su:

- Broj saniranih divljih odlagališta
- Broj zaprimljenih prijava
- Broj propisanih kaznenih odredbi od strane komunalnog redarstva

6.3.Mjere za ostvarenje cilja 7. Unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom

Iako se planiraju provoditi razne edukativne aktivnosti, određeni dio stanovnika i dalje će se neodgovorno ponašati prema otpadu. Uredbom su određene naplate kazni korisnicima koji prekrše ugovorne obaveze, definirane Odlukom, Izjavom korisnika usluge i cjenikom.

Kaznene odredbe su veoma bitan element u sustavu održivog gospodarenja otpadom, i u početku će biti potrebna iznimna angažiranost komunalnih redara i radnika davatelja usluge, dok se korisnici ne naviknu na novi sustav.

Mjere potrebne za ostvarenje ovog cilja:

- Educirati komunalne redare, djelatnike Grada i radnike komunalne tvrtke o zakonskim i podzakonskim propisima u gospodarenju otpadom
- Definirati prekršajne odredbe u Odluci o načinu pružanja javne usluge prikupljanja biorazgradivog i miješanog komunalnog otpada i Odluci o komunalnom redu
- Poboljšati evidenciju o sakupljenim vrstama otpada kako bi se mogli pratiti trendovi i propisivati potrebne korektivne mjere u cilju dostizanja ciljeva
- Nabaviti sustav evidencije pražnjenja posuda i zaprimanja otpada u RD, kojom će se utvrditi ako korisnik nije u sustavu javne usluge
- Obavljati redovne terenske preglede lokacija divljih odlagališta
- Uspostaviti sustav prijave građana za prekršaje u gospodarenju otpadom (putem web obrasca, telefona ili e-maila)

Indikatori uspješnosti provedbe mjera nadzora u gospodarenju otpadom su:

- broj lokacija onečišćenih nepropisno odbačenim otpadom,
- broj prijava građana o nepropisnom gospodarenju otpadom na području Grada,
- broj dostavljenih opomena korisnicima od radnika na utovaru otpada
- broj propisanih kazni od strane komunalnog redarstva

6.4.Mjere za ostvarenje cilja 2.1. Odvojeno prikupiti 75 % građevnog otpada

Za provedbu ovog cilja na području Grada Pleternice provest će se navedene mjere:

- Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta
- Poticati građevinske tvrtke na području Grada da propisno zbrinjavaju građevni otpad
- Odlukom, odrediti kazne za osobe koje nepropisno odlažu građevni otpad u okoliš
- Na lokacijama divljih odlagališta, postaviti kamere, ako je učestalo odlaganje građevnog otpada
- Sudjelovanje u unaprjeđenju sustava gospodarenja građevnim otpadom na nacionalnoj razini i provođenju mjera PGORH

Provedba mjera je važna radi smanjenja nastanka divljih odlagališta građevnog otpada na području Grada Pleternice, te smanjenja iznosa naknade za odlaganje građevnog otpada:

6.4.1. Naknada za odlaganje građevnog otpada

Naknada za odlaganje građevnog otpada je mjera kojom se potiče povećanje količina oporabljenog građevnog otpada i smanjenje količina građevnog otpada koji se odlaže na odlagališta i neusklađena odlagališta u Republici Hrvatskoj (čl. 58. ZOGO).

Osoba koja odlaže građevni otpad dužna je plaćati naknadu za odlaganje građevnog otpada. Osnovica za obračun naknade za odlaganje građevnog otpada je masa odloženog građevnog otpada.

Naknada za odlaganje građevnog otpada uplaćuje se u korist FZOEU radi sufinanciranja izgradnje reciklažnih dvorišta za građevni otpad i troškova sustava gospodarenja građevnim otpadom koji sadrži azbest.

6.5. Mjere za ostvarenje cilja 2.2. Unaprijediti sustav gospodarenja otpadnom ambalažom

Mjere potrebne za postizanje ovog cilja su:

- Kontinuirano provoditi edukaciju o pravilnom odvajanju otpadne ambalaže
- Zaprimati otpadnu ambalažu u RD i predavati ovlaštenim sakupljačima na daljnju uporabu
- U sortirnici otpada odvajati otpadnu ambalažu od ostalih vrsta otpada
- Predavati ambalažni otpad ovlaštenim sakupljačima
- Suradnja s privatnim tvrtkama koje su u sustavu prikupljanja ambalaže na području Grada Pleternice

6.6. Mjere za ostvarenje Cilja 2.4. Unaprijediti sustav gospodarenja ostalim posebnim kategorijama otpada

Ostale posebne kategorije otpada su: otpadna vozila, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadne gume, EE otpad, biootpad, otpadni tekstil, otpad koji sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni brodovi, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan-dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Otpad koji je određen da se smatra posebnom kategorijom otpada mora se odvajati na mjestu nastanka, odvojeno sakupljati i skladištiti u skladu s načinom propisanim propisom kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

6.6.1. Otpad koji sadrži azbest

Prema PGORH, PSŽ nositelj je izrade Studije procjene količine otpada koji sadrži azbest na prostoru županije.

JLS dužna je uputiti poziv, dopisom, odnosno putem sredstava javnog priopćavanja ili na drugi odgovarajući način, vlasnicima odnosno korisnicima građevina u kojima se nalazi azbest i od njih pribaviti podatke o lokacijama na kojima se nalazi azbest na području te jedinice lokalne samouprave i dostaviti ih Fondu u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu Pravilnika o gospodarenju građevnim otpadom i otpadom koji sadrži azbest (NN 69/16).

JLS dužna je, sukladno ZOGO-u, sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada, te je dužna na svom području u prostornom planu odrediti dostatan broj lokacija odnosno najmanje jednu odgovarajuću zonu u kojoj se može izgraditi reciklažno dvorište za

građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada sukladno ZOGO-u.

Osoba koja upravlja reciklažnim dvorištem dužna je, sukladno Zakonu sudjelovati u sustavu gospodarenja građevnim i azbestnim otpadom.

Mjere potrebne za postizanje cilja koje će se provesti na području Grada Pleternice:

- Uputiti poziv vlasnicima građevina koje sadrže azbestni otpad da dostave podatke o lokaciji građevina
- Voditi registar takvih građevina i dostaviti ga FZOEU
- Kontinuirano sudjelovati u sakupljanju azbestnog otpada na području Grada Pleternice putem ovlaštenih sakupljača
- Izgraditi RD za građevni otpad u kojem će se prikupljati azbestni otpad
- Izmijeniti i dopuniti Glavni projekt odlagališta za fazu tijela odlagališta s azbestnom plohom i ishoditi potrebne dozvole

6.6.2. Ostale posebne kategorije otpada

Mjere za ispunjenje cilja koje će se provoditi na području Grada Pleternice:

- Sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada

Sukladno članku 28., ZOGO, JLS dužna je sudjelovati u sustavima sakupljanja posebnih kategorija otpada sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje posebnom kategorijom otpada.

- Kontinuirano educirati građane o postupanju s posebnim kategorijama otpada
- Informirati građane na koji način mogu zbrinuti posebne kategorije otpada (RD, stare lijekove u ljekarnama, otpadne baterije u trgovinama itd.), putem web stranice ili na pozadini računa za odvoz otpada.
- Organizirati akcije prikupljanja posebnih kategorija otpada (otpadna ulja, tekstil, EE otpad...)
- Nabaviti spremnike za tekstil i postaviti ih na gradske površine, ostvariti suradnju s privatnim tvrtkama ili udrugama radi doniranja ili recikliranja takvog otpada
- Zaprimati posebne kategorije otpada u RD

6.7. Mjere za ostvarenje cilja 3. Unaprijediti sustav gospodarenja opasnim otpadom

Mjere za postizanje cilja:

- Kontinuirano educirati i informirati građane o postupanju s opasnim otpadom
- Zaprimati problematični otpad u RD:
- Predavati problematični otpad ovlaštenim sakupljačima sukladno zakonskim propisima
- Kontinuirano provoditi nadzor nad proizvođačima i sakupljačima opasnog otpada i načinu zbrinjavanja istog.

Indikatori za provođenje mjera vezanih za posebne kategorije otpada i opasni otpad su prikupljene količine kategorije otpada na koju se odnosi određeni cilj.

7. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA

7.1. Mjere potrebne za pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada

Grad Pleternica je sukladno ZOGO-u i Uredbi dužan osigurati javnu uslugu odvojenog prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada. Mjere potrebne za organiziranje javne usluge prikazane su u tablici niže.

Tablica: Mjere potrebne za pružanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada

Red. Br.	Mjera	Nositelj	Mogući izvori financiranja	Rok
1	Donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada	Grad Pleternica	-	2018.
2	Donijeti novi Cjenik javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada	Komunalac Požega d.o.o.	-	2018.
3	Nabaviti dovoljnu količinu posuda za odvojeno prikupljanje MKO i BO	Grad Pleternica/ Komunalac Požega d.o.o.	FZOEU/EU/ Grad Pleternica/ Komunalac Požega d.o.o.	2018.
4	Nabaviti manja komunalna vozila	Grad Pleternica/ Komunalac Požega d.o.o.	FZOEU/EU/ Grad Pleternica/ Komunalac Požega d.o.o.	2018.
5	Nabaviti sustav evidencije pražnjenja posuda	Komunalac Požega d.o.o.	FZOEU/EU/ Grad Pleternica/ Komunalac Požega d.o.o.	2018.

Potrebno je osigurati odvojenu primopredaju miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada i uvesti naplatu tog otpada po količini (volumenu posude i broju odvoza).

Obaveze Grada i davatelja usluge (Komunalac Požega d.o.o.) definirane su ZOGO-om i Uredbom.

Komunalac Požega d.o.o. dužno je voditi evidenciju pražnjenja posuda u digitalnom obliku, prema Uredbi.

Komunalac Požega d.o.o. dužno je novi Cjenik objaviti na svojoj mrežnoj stranici, te prije primjene Cjenika dobiti suglasnost izvršnog tijela Grada Pleternice. Cjenik se izrađuje prema načelu „onečišćivač plaća“, odnosno da se pokriju svi troškovi nabave opreme i prijevoza i obrade ili zbrinjavanja otpada. Osim toga, cijena jediničnog volumena MKO i BO treba motivirati korisnike da što više odvajaju korisne frakcije iz otpada.

Grad Pleternica dužan je u roku od tri dana od dana primjene cjenika o tome obavijestiti tržišnu inspekciju ministarstva nadležnog za gospodarstvo, HAOP i županijski ured u čijem su djelokrugu poslovi gospodarstva.

Potrebno je uskladiti plan odvoza biootpada s dosadašnjim sustavom gospodarenja otpadom na području Grada.

Indikatori uspješnosti provedbe ovih mjera su:

- Uspješno izrađena Odluka i Cjenik
- Broj nabavljenih posuda
- Broj nabavljenih komunalnih vozila
- Broj korisnika uvedenih u digitalni sustav evidencije pražnjenja posuda

7.2. Mjere potrebne za ostvarenje cilja odvojenog prikupljanja 40 % biootpada iz komunalnog otpada

Za postizanje cilja odvojenog prikupljanja 40 % biootpada iz komunalnog otpada potrebno je provesti mjere navedene u tablici niže.

Tablica: Mjere potrebne za postizanje cilja odvojenog prikupljanja 40 % biootpada iz komunalnog otpada

Red. Br.	Mjera	Nositelj	Mogući izvori financiranja	Rok
1	Nabava opreme i vozila za odvojeno prikupljanje biootpada	Grad Pleternica	EU / Grad Pleternica / FZOEU	2020.
2	Edukacija stanovništva	Grad Pleternica	EU / Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Kontinuirano

Ako to bude moguće, navedene mjere će se provoditi zajedno kao cjelovit projekt.

Za dostizanje cilja odvojenog prikupljanja biootpada Grad mora u suradnji s Komunalac Požega d.o.o.

- provoditi intenzivnu edukaciju stanovnika Grada, ali i gospodarskih subjekata, o odvojenom sakupljanju biootpada na području Grada te o kompostiranju BO putem radionica, seminara, tiskanih edukativnih materijala i putem medija,
- motivirati stanovnike Grada na izdvajanje biootpada iz MKO cjenikom javne usluge prikupljanja MKO.

Smanjenje odlaganja biorazgradivog otpada je zakonska obaveza, a do 2020. mora se smanjiti na 35% ukupne količine (mjera je količina otpada 2015.).

Indikatori uspješnosti provedbe ovih mjera su:

- količina nabavljene opreme za prikupljanje biootpada
- broj održanih edukacija, podijeljenih letaka, objavljenih materijala
- količina odvojeno prikupljenog biootpada

7.3.Poticajna naknada za smanjenje količine MKO

Osim što je uspostava javne usluge odvojenog prikupljanja MKO i BO zakonska obaveza svih JLS, mjere je potrebno provoditi i radi smanjenja iznosa poticajne naknade smanjenja količine MKO:

- Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada:

Poticajna naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada je mjera kojom se potiče jedinica lokalne samouprave da, u okviru svojih ovlasti, provede mjere radi smanjenja količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje na području te jedinice lokalne samouprave (čl. 29 ZOGO).

Člankom 24. Uredbe je propisan iznos poticajne naknade:

Iznos poticajne naknade za smanjenje količine MKO, obračunava FZOEU do kraja tekuće kalendarske godine za prethodnu kalendarsku godinu prema izrazu:

$$N = J \times m$$

pri čemu je:

N – iznos poticajne naknade za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada izražen u kunama

J – jedinična naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada, izražena u kunama po toni

m – masa prikupljenog miješanog komunalnog otpada koja prekoračuje dopuštenu količinu određenu graničnom količinom miješanog komunalnog otpada u kalendarskoj godini, izražena u tonama

- Jedinična naknada za smanjenje količine miješanog komunalnog otpada iznosi:

- za 2017. godinu 100,00 kuna po toni
- za 2018. godinu 100,00 kuna po toni
- za 2019. godinu 150,00 kuna po toni
- za 2020. godinu 150,00 kuna po toni
- za 2021. godinu 200,00 kuna po toni
- za 2022. godinu 200,00 kuna po toni.

- Granična količina miješanog komunalnog otpada za JLS iznosi:

- za 2017. godinu iznosi 80% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području te jedinice lokalne samouprave
- za 2018. godinu iznosi 74% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području te jedinice lokalne samouprave
- za 2019. godinu iznosi 66% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području te jedinice lokalne samouprave
- za 2020. godinu iznosi 58% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području te jedinice lokalne samouprave

- za 2021. godinu iznosi 54% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području te jedinice lokalne samouprave
- za 2022. godinu iznosi 50% od ukupno proizvedene količine miješanog komunalnog otpada u 2015. godini nastalog na području te jedinice lokalne samouprave.

8. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE KRUPNOG (GLOMAZNOG) KOMUNALNOG OTPADA

8.1. Mjere potrebne za ostvarenje cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60 % komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad, glomazni otpad...)

U predstojećem planskom razdoblju potrebno je nastaviti s aktivnostima na unaprjeđenju postojećeg sustava odvojenog prikupljanja otpadnog papira, stakla, plastike, metala, biootpada i krupnog (glomaznog) otpada iz komunalnog otpada, prvenstveno kroz razvoj infrastrukture i nabavu opreme, edukaciju i informiranje svih dionika sustava. Jedna od bitnijih stavki je primjena motivirajućeg cjenika, koji će poticati korisnike da što više odvajaju korisne frakcije iz otpada. Cilj je postići što veće količine odvojeno sakupljenog otpada, kako bi se postigli ciljevi, te izbjeglo plaćanje prethodno spomenutih naknada.

U tablici niže. navedene su mjere potrebne za ispunjenje cilja prikupljanja 60 % komunalnog otpada.

Tablica: Mjere potrebne za ispunjenje cilja 1.2. Odvojeno prikupiti 60 % komunalnog otpada

Red. Br.	Mjera	Opis	Nositelj	Mogući izvori financiranja	Rok
1	Izgradnja reciklažnog dvorišta	-izgradnja i opremanje RD	Grad Pleternica	Grad Pleternica / EU	2018.
2	Uvođenje naplate prikupljanja i obrade miješanog komunalnog i biorazgradivog otpada po količini	-donijeti Odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja MKO i BO - primijeniti novi Cjenik kojim se primjenjuje naplata po količini - Objava Odluke i Cjenika na web stranicama i službenom glasniku Grada -informirati javnost	Grad Pleternica	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	2018.

3	Edukacija svih dionika	-kontinuirana i intenzivna edukacija o pravilnom odvajanju korisnih frakcija, načinu rada RD, suradnja s gospodarskim subjektima i civilnim sektorom u provedbi edukacije	Grad Pleternica	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o. / EU / FZOEU	Kontinuirano
4	Vođenje detaljne evidencije o vrstama i količinama odvojeno prikupljenog otpada	-nabaviti Sustav za evidenciju pražnjenja posuda i evidenciju zaprimanja otpada u RD	Komunalac Požega d.o.o.	Komunalac Požega d.o.o.	Kontinuirano
5	Provedba akcija prikupljanja	-kontinuirano provoditi akcije prikupljanja korisnog otpada - surađivati sa školama i vrtićima i civilnim sektorom na području Grada	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Kontinuirano
6	Odluka o implementaciji PGO RH	- implementirati i sudjelovati u navedenim mjerama i projektima koliko je to moguće - informirati javnost o PGORH - uključivanje svih dionika	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Kontinuirano

Postojeći sustav odvojenog prikupljanja otpada na području Grada morat će se unaprijediti radi povećanja godišnjih količina odvojeno prikupljenog otpada.

Grad će u suradnji s Komunalac Požega d.o.o.:

- za sve korisnike javne usluge planirati nabavu novih spremnika/vrećica/kutija
- svaki odvoz spremnika evidentirati (čipirani spremnici)
- Postaviti spremnike za tekstil na javne površine
- Održavati akcije prikupljanja korisnog otpada
- Dodatno sortirati sav korisni otpad u sortirnici i predavati na daljnju obradu
- Sudjelovati u uspostavi sustava ponude i potražnje otpada („burza otpada“) na razini RH i težiti zadovoljenju tehnoloških zahtjeva kojima mora udovoljavati određena vrsta otpada da bi bila prihvatljiva za recikliranje
- Zaprimati reciklabilni otpad u RD i predavati na daljnju obradu
- Ukloniti spremnike za prikupljanje glomaznog otpada i MKO s javnih površina
- Organizirati prikupljanje glomaznog otpada iz kućanstva (korisnicima omogućiti jednom godišnje besplatnu predaju glomaznog otpada na lokaciji korisnika usluge a izvan toga, usluga po pozivu korisnika javne usluge, uz plaćanje prema cjeniku)
- Napraviti Cjenik koji motivira korisnike da što više odvajaju otpad
- Nagrađivati korisnike koji pravilno odvajaju otpad (popustima, dodatnim uslugama, promotivnim materijalima...)
- Kontinuirano educirati sve dionike (korisnici, gospodarski subjekti, komunalno redarstvo, turisti, iznajmljivači, djelatnici Grada itd.)
- Sudjelovati u implementaciji mjera definiranih PGORH

Indikatori uspješnosti provedbe mjera su:

- količine odvojeno prikupljenog korisnog otpada,
- količine odloženog komunalnog (ostatnog) otpada
- broj nabavljenih posuda i vozila
- broj održanih edukacija o gospodarenju otpadom na području Grada s brojem stanovnika Grada koji su prisustvovali edukaciji, broj podijeljenih edukativnih materijala, broj objavljenih članaka, radio-emisija itd.
- broj provedenih akcija sakupljanja otpada

9.POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

U tablici niže prikazan je popis projekata važnih za provedbu Plana.

Tablica : Projekti važni za provedbu Plana

Red. Br.	Naziv projekta
1	Provedba izobrazno-informativnih aktivnosti i akcija prikupljanja otpada
2	Nabava spremnika, vozila i sustava evidencije pražnjenja posuda za odvojeno prikupljanje otpada
3	Izgradnja reciklažnog dvorišta

10. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINA FINANCIJSKIH SREDSTAVA VAŽNIH ZA PROVEDBU PLANA

10.1. Organizacijski aspekti

Gospodarenje otpadom osiguravaju Vlada RH i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike propisivanjem mjera gospodarenja otpadom. Provedbena tijela na državnoj razini su Hrvatska agencija za okoliš i prirodu i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. JLS i JP(R)S dužna je na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjera gospodarenja otpadom. Više JLS i JP(R)S mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom.

PSŽ nadležna je za planiranje lokacija odlagališnih ploha za zbrinjavanje azbestnog otpada i lokacija odlagališta otpada, a s jedinicama lokalne samouprave, putem pravnih osoba koje uspostavljaju i upravljaju centrima za gospodarenje otpadom (temeljem vlasničkih obveza) osiguravaju kapacitete za obradu miješanog komunalnog otpada i otpada koji preostaje nakon obrade miješanog komunalnog otpada, izdavanje dozvola za gospodarenje otpadom za koje nije nadležno MZOE, provjeru usklađenosti plana gospodarenja otpadom proizvođača otpada, te provjeru usklađenosti (i izdavanje prethodne suglasnosti) planova gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave s Planom gospodarenja Republike Hrvatske.

Grad Pleternica je nadležan za:

- osiguravanje javne usluge prikupljanja MKO i BO, sukladno Uredbi
- osiguravanje odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada
- osigurati funkcioniranje reciklažnog dvorišta,
- planiranje izgradnje građevina za gospodarenje otpadom Prostornim planom i Programom gradnje građevina
- provedbu mjera sprječavanja odbacivanja otpada u okoliš,
- uklanjanje u okoliš odbačenog otpada,
- davanje suglasnosti za akciju prikupljanja otpada,
- provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti,
- nadzor nad gospodarenje otpadom na području Grada putem komunalnog redarstva
- sudjelovanje u gospodarenju PKO sukladno propisu kojim se uređuje gospodarenje PKO
- provedbu Plana, posebice projekata iz popisa projekata navedenih u poglavlju 11.
- provedbu obveza propisanih PGO RH
- ostalim obvezama propisanim ZOGO-om, Uredbom i svim ostalim podzakonskim propisima

Služba za komunalni red Grada je nadležna za provedbu mjera sprječavanja nepropisnog odbacivanja otpada u okoliš (evidencija lokacija odbačenog otpada, provedba redovitog godišnjeg nadzora područja Grada i ostale mjere utvrđene Odlukama), i za uklanjanje tako odbačenog otpada, pri čemu je za utvrđivanje činjeničnog stanja u vezi s odbačenim otpadom ovlaštena zatražiti nalog suda i asistenciju djelatnika ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Grad je dužan osigurati provedbu svojih obveza na kvalitetan, postojan i ekonomski učinkovit način u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša i gospodarenja otpadom osiguravajući pri tom javnost rada (čl. 28. st. 4 ZOGO).

Komunalac Požega d.o.o. (davatelj usluge) dužno je:

- obavljati usluge sakupljanja, odnosno obrade određene posebne kategorije otpada,
- pružati javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog otpada
- udovoljavati uvjetima za prijevoz vrste i količine otpada kojeg prikuplja,
- predati prikupljeni otpad osobi koja posjeduje dozvolu za gospodarenje otpadom
- snositi sve troškove gospodarenja prikupljenim otpadom,
- raspolagati nužnim financijskim, ljudskim i tehničkim resursima potrebnim za obavljanje propisanih poslova.
- obračunati cijenu javne usluge na način kojim se osigurava primjena načela »onečišćivač plaća«, ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvaliteta pružanja te usluge sukladno odredbama ZOGO, Uredbe i Odluke.
- korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju volumen spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika sukladno Odluci
- prije primjene cjenika, odnosno izmjene cjenika pribaviti suglasnost izvršnog tijela Grada
- voditi evidenciju o preuzetoj količini otpada od pojedinog korisnika u digitalnom obliku
- Upravljanje odlagalištem, reciklažnim dvorištem.

Trgovačka društva u privatnom vlasništvu (pravne osobe i fizičke osobe – obrtnici koje obavljaju neku od djelatnosti gospodarenja otpadom) mogu biti uključena u gospodarenje otpadom obavljanjem djelatnosti prijevoza otpada, posredovanja u gospodarenju otpadom, trgovanja otpadom, sakupljanja otpada, uporabe otpada, zbrinjavanja otpada, druge obrade otpada, te izvoz i uvoz otpada, provedbu akcija sakupljanja otpada, pružanje javne usluge prikupljanja komunalnog otpada i obavljanje poslova laboratorija.

10.2. Izvori i visina financijskih sredstava važnih za provedbu Plana

FZOEU je nadležan za obračun i naplatu propisanih naknada, vođenje Registra gospodarenja posebnim kategorijama otpada, financiranje i sufinanciranje projekata u području gospodarenja otpadom, upravljanje sustavom sakupljanja i obrade određenih posebnih kategorija otpada te rješavanjem o zahtjevu za samostalno ispunjavanje pojedinačnog cilja za određenu posebnu kategoriju otpada.

Projekti iz područja gospodarenja otpadom mogu se financirati i iz europskih strukturnih i investicijskih fondova, točnije iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija prioritetna os 6 - Očuvanje i zaštita okoliša i promocija resursne učinkovitosti (6i - Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve, 6i1 – Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta)

Određene mjere mogu se provesti i sklapanjem javno-privatnog partnerstva, te iz sredstava civilnog sektora (npr. edukacije, akcije prikupljanja otpada itd...).

Više JLS mogu sporazumno osigurati zajedničku provedbu mjera gospodarenja otpadom i time podijeliti troškove provedbe mjera.

Grad Pleternica dužan je osigurati određena sredstva za provedbu mjera iz vlastitog proračuna.

Sredstva za provedbu mjera Grad Pleternice će osigurati iz:

- vlastitih sredstava
- FZOEU
- EU fondova (OPKK 2014.-2020.)
- sporazuma s drugim JLS
- sredstava komunalnog društva
- drugih izvora

11.ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

Mjera	Nositelj	ROK	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Mjere sprječavanja nastanka otpada	Grad Pleternica	2022.	+	+	+	+	+	+
Nabava potrebne komunalne opreme (spremnici, vozila, sustav evidencije)	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	2020.	+	+	+	+		
Izgradnja i opremanje RD	Grad Pleternica	2018.	+	+				
Izrada Odluke, Cjenika i primjena naplate po količini otpada	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	2018.	+	+				
Provedba analize MKO radi praćenja udjela BO	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Kontinuirano	+	+	+	+	+	+
Unaprjeđenje sustava gospodarenja PKO	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	2020.	+	+	+	+		
Sanacija divljih odlagališta	Grad Pleternica	2020.	+	+	+	+		
Izrada godišnjeg Plana provedbe edukativno informativnih aktivnosti	Grad Pleternica	Kontinuirano	+	+	+	+	+	+
Provedba edukativno informativnih aktivnosti	Grad Pleternica	Kontinuirano	+	+	+	+	+	+
Provedba akcija sakupljanja otpada	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Kontinuirano	+	+	+	+	+	+

Provedba kampanje o održivom gospodarenju otpadom	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Kontinuirano	+	+	+	+	+	+
Izobrazba dionika u sustavu gospodarenja otpadom	Grad Pleternica / Komunalac Požega d.o.o.	Kontinuirano	+	+	+	+	+	+
Uspostava kvalitetne službe komunalnog redarstva	Grad Pleternica	2018.	+	+				
Provedba zelene javne nabave	Grad Pleternica	Kontinuirano	+	+	+	+	+	+
Evidencija količina svih vrsta otpada i praćenje tokova otpada s područja Grada		Kontinuirano	+	+	+	+	+	+
Implementacija i sudjelovanje u mjerama navedenim u Odluci o implementaciji PGO RH		2022.	+	+	+	+	+	+

12. ZAKLJUČAK

Gospodarenje otpadom sukladno ZOGO-u je od nacionalnog interesa, pa tako i od interesa za Grad Pleternicu.

U ovom Planu napravljena je analiza postojećeg stanja i prikupljeni svi podaci vezani za gospodarenje otpadom na prostoru Grada Pleternice. Na temelju analize i prikupljenih podataka ustanovljeno je da trenutni način sakupljanja i obrade otpada nije okolišno održiv i nije u skladu sa zakonskim odredbama RH i smjernicama Europske Unije. Zbog toga je potrebno u što kraćem roku provesti navedene mjere, a sve u svrhu smanjenja onečišćenja okoliša, održivog gospodarenja otpadom i postizanja zadanih ciljeva.

Veliki su pritisci na jedinicama lokalne samouprave, organizacijski i financijski, da u kratkom roku izvrše mjere potrebne za postizanje navedenih ciljeva. Većina mjera na lokalnoj razini uvelike ovisi o provođenju mjera gospodarenja otpadom na regionalnoj i nacionalnoj razini, kao npr. funkcioniranje RCGO, uspostava „burze otpada“, izgradnja pretovarnih stanica itd.

U nadležnosti Grada je da planira i realizira provođenje mjera i aktivnosti uzevši u obzir tehničke, okolišne i ekonomske uvjete. Prije planiranja novih postupaka u gospodarenju otpadom, kao i planiranja gradnje komunalne infrastrukture za gospodarenje komunalnim otpadom, treba napraviti ekonomske i okolišne analize, i na temelju istih planirati aktivnosti i mjere. Ukoliko se za pojedini postupak pokaže da je ekonomski i okolišno neodrživ, probat će se iznaći novo rješenje.

Za postizanje ciljeva, osim izgradnje građevina i nabave opreme, jako je bitna provedba kontinuirane edukacije svih dionika u sustavu gospodarenja otpadom.

Funkcioniranje sustava uvelike ovisi o samim građanima i njihovom ponašanju prema otpadu. Građane, prije svega, treba educirati i informirati o svim mjerama i načinu provedbe istih.

Grad Pleternica će u narednom razdoblju poticati informiranje, izobrazbu i poučavanje javnosti o zaštiti okoliša i održivom razvitku i utjecati na razvijanje svijesti o zaštiti okoliša u cjelini.

Potrebno je poticati građane, nevladine udruge, gospodarske subjekte i javna tijela da se aktivno uključe u provedbu svih mjera navedenih u Planu.

Osim edukacijskih mjera, građane je potrebno motivirati na propisno odvajanje otpada i cijenom javne usluge. Trenutni cjenik koji se bazira na naplati po članu domaćinstva, ima brojne nedostatke i ne doprinosi smanjenju količine miješanog komunalnog otpada koji nastaje niti smanjenju količine biorazgradivog otpada u miješanom komunalnom otpadu.

Uvođenjem naknade za javnu uslugu prikupljanja komunalnog otpada koja se temelji na količini predanog miješanog ili biorazgradivog komunalnog otpada, potiče se korisnike da izdvajaju korisne sirovine. Svrha takve naknade je ispunjenje ciljeva sprječavanja nastajanja otpada, smanjenja odlaganja otpada, povećanja odvojenog sakupljanja i recikliranja ili oporabe otpada.

Iako je određena solidarnost odnosno zajednička odgovornost u sustavu vjerojatno nužna (npr. korisnici koji žive u višestambenim zgradama), nužno je djelovati na ponašanje svakog pojedinog korisnika u svrhu postizanja ciljeva. Cijena javne usluge prikupljanja komunalnog

otpada mora biti prihvatljiva s obzirom na prosječne prihode korisnika te usluge, a ujedno i omogućiti davatelju javne usluge pokriće troškova obavljanja te javne usluge.

Još jedna veoma bitna aktivnost u cijelom sustavu je nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Nadzor će vršiti komunalno redarstvo. Ako edukacija i motivirajući cjenik ne budu dovoljni da se građani odgovorno ponašaju, iste će biti potrebno sankcionirati novčanim kaznama koje će se definirati Odlukom.

Cilj svih planiranih mjera je uspostava održivog gospodarenja otpadom na području Grada Pleternice, poštujući Zakon o zaštiti okoliša i Zakon o održivom gospodarenju otpadom te PGORH za razdoblje 2017.-2022 i omogućiti građanima zdravu i čistu okolinu, te nova „zelena“ radna mjesta.